CUMARTESİ
9 KÂNUNUSANİ 1932
6 ncı sene, No. 2125
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

DARÜLFÜNUNU KÜTÜPHANESİ 1923

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Sanayi Kredisi

Memleketimizin iktısadî şeraiti değişti. Yeni şartlar, memleket sanayiine inkişaf verilmesini emrediyor. Vakıa bu yolda bazı faaliyetlere şahit oluyoruz. Fakat memleketin sınaî ihtiyacını tatmin için hürmetlice bir sermayeye ihtiyacımız vardır. Ecnebi sermayesi hakkında ki noktai nazarımız açıktır: Memlekette yerli sanayii öldürmeyecek, normal şerait ve temettü ile çalışacak ecnebi sermayesine azamî suhulet göstereceğiz. Ancak cihan buhranının bugünkü ahval ve şeraiti içinde ecnebi sermayesinin kolaylıkla geleceğine hükmedilemez. Dahilde ise efradın kâfi derecede sermayesi yoktur. O halde kurmak istediğimiz sanayi için lâzım olan krediyi nereden bulacağız?

Sanayi kredisinin teminini,piyasada çalışan müesseselerden bekleyemeyiz. Bu bankalar, müşterilerinin mevduatına yüz de dörtten dokuza kadar faiz vermektedirler. Hattâ bundan da yüksek faiz veren müesseseler var ki,mevzuu bahsetmiyoruz.Bu bankalar, sanayie plâse edecekleri paralarını,en az yüz de on beş ile işletmek mecburi yetindedirler. Başka türlü masrafın altından kalkamazlar. Bu faiz nisbeti ağırdır. Bugünkü rekabet devrinde sanayi müesseselerinin hem bu faizi ödemeleri, hem de normal bir kâr çıkarmaları müşküldür. Bilhassa biz de, hele işlerin başlangıcında maliyet fiatleri daima yüksek oluyor. Bunun neticesi olarak hem sanayiin inkişafı geri kalıyor, hem de bir çok eşhas ve müesseseler zarar içinde boğuluyor. O halde ucuz şerait ile bir sanayi kredisi hazırlamak icap eder. Bu vazifeyi, en iyi Sanayi ve Maadin Bankası yapabilir.

Şüphe yok ki, Sanayi ve Maadin Bankası bugünkü sermaye ve vesaiti ile bu vazifeyi yapamaz. Sanayi ve Maadin Bankasının kanunu; bankaya devredilen müessesatı sınaiyeyi teşkil edecek şirketlere devretmeyi emrediyor. Kanunun bu icabı hâlâ yapılmamıştır. Onun için bu millî bankamız, bugünkü halile sanayi kredisinin bir nâzımı vaziyetinde değil, âdeta bir rakip vaziyetinde diğer sanayi müesseselerile karşı karşıya çıkıyor. Onu bir an evvel vazifesine irca etmelidir. Bunun için de bankanın sermayesini ve dolayısile teşkilâtını arttırmak lâzımdır. Mesele döne döne gene sermayeye dayanıyor. Hazinenin şimdiki dar zamanında bu sermayeyi yalnız devlet bütçesinden çıkarmanın güçlüğünü biliyoruz. Yalnız bir cihet var: Eğer hükûmet bu zarurete kani ise başka imkân yollarını ara yabilir. Meselâ ziraî kredi için Ziraat Bankasına verilen vasıtalar gibi bazı menabi aranabilir, az bile olsa, her sene bütçeye bir mikdar konabilir. Madem ki tediye müvazenesi noktasından sanayie inkişaf vermek istiyoruz, idhalâtı tahdit ediyoruz. Sanayi kredisini de aynı zaman da mütevaziyen yürütmeğe mecburuz. Yoksa ağır faizli sermayelerle, maliyet fiatlerinin yüksek olduğu muhit ve şerait içinde sanayiimizi inkişaf ettirmeğe imkân yoktur.

Bizde fena bir âdet var: Her hangi bir iş sahasında verimli bir teşebbüs görürsek, hemen hepimiz onun peşinden koşarız, mümasilini yaparız, sâyimizi ve sermayemizi onun etrafında toplarız. Netice şu olur ki, rekabet veya fazla istihsal yüzünden hem evvelki teşebbüs akim kalır hem de onun peşinden koşanların elleri böğürlerinde kalır. Bunun zararı yalnız teşebbüs erbabına raci değildir. Heba olan millî sâydir, millî servettir.

Bu hal de, ortada bir kredi nâzımı, sınaî teşebbüs ve faaliyetlerin bir nâzımı olmamaktan doğuyor.

SİİRT MEB'USU
MAHMUT

Irak'la mukaveleler bugün imzalanıyor

Mukaveleler dün akşam hazırlandı

Nuri Paşa ve maiyeti erkânı bu akşamki trenle hareket ediyor

ANKARA, 8 (Telefonla) — Irak hükûmetile ticaret, iadei mücrimin. ikamet mukaveleleri akdi için cereyan eden müzakerat neticelenmiş ve bir itilâf hâsıl olmuştur. Mukavelenameler yarın Irak Başvekili Nuri Paşa ile İktısat vekili Mustafa Şeref Bey tarafından imzalanacaktır. Mukavelenamelerin bugün geç vakte kadar ihzarı ile meşgul olunmuştur.

Nuri Paşa ile maiyeti yarın akşamki trenle İstanbula hareket edeceklerdir. Nuri Paşa İstanbuldan Romaya ve oradan da Cenevreye gidecektir.

Bugün mukaveleleri imza edecek olan Irak Başvekili Nuri Pş. ve İktisat vekilimiz.-

Sporcularımız Geldi

Maglûbiyetimizin amili nedir?

Hayri Celâl B. bunu mufassalan izah ediyor

Dün saat 2,5 da Ege vapuru ile Galatasaray - Fenerbahçe muhteliti şehrimize geldi. Anadolu Ajansının verdiği maç tafsilâtını gördükten sonra bir de bunun nasıl olduğunu onların ağzından dinlemek istedik ve kafilenin idarecilerinden olan Fenerbahçe kâtibi umumisi Hayri Celâl Beyle konuştuk:

— Her iki maçın tafsilâtı da bizden evvel buraya geldi. Mağlûbiyetimizin burada ne kadar büyük inkisarla karşılandığını biliyoruz. Ancak sizi temin ederim ki bunun kabahati kat'iyyen oyuncularda değildir. Birinci maçta takımımız iyi oynayamadı. Sebep? diye soracaksınız değil mi, şimdi söylediğim zaman siz de bana hak verirsiniz.

Tasavvur edin ki biz hareketimiz akşamı saat takriben 10 u çeyrek geçeden sabahın altısına kadar mütemadiyen fırtına yedik. Hem öyle bir fırtına ki vaurda rahatsız olmayan bir tek fert kalmadı. 6 da aşağı yukarı fırtına biraz daha hafifledi. Kendimizi toparlamağa vakit olmadı, vapur Pireye geldi. Bütün oyuncular çok fena bir halde idiler. O vaziyette karşıcı gelenlere gülmek ve neşeli olmak lâzımdı. Mecburen yapılan iltifatlara mukabele ettik. Akşam ancak Atinaya varabildik ve hafif bir yemekten sonra yattık. İştirak ettiğimiz ziyafetlerde burada söylenildiği gibi fazla hiç bir şey yapılmamıştır. Ziyafetten sonra oyuncular otellerine gitmişlerdir. Yunanistanda gördüğümüz hüsnü kabul ve dostluk asarını zikretmeden geçmeyeceğim. Nihayet maç günü stadyuma gittik. Saha çok iyi idi. Bu sahayı Panatinaikos kulübü tam 100000 liraya yaptırmış ve malı imiş. Tribünler Tribünler mahşerî bir manzara arze diyordu. Tahminen 20,000 kişi kadar vardı. Bir o kadar halk ta dışarıda oynayacağımız oyunun neticesini bekliyordu. Bizim çocuklar bu kalabalığı gördükleri zaman tuhaflaştılar. Haleti ruhiyeleri bozuldu. İlk akını onlar yaptılar. Halk mütemadiyen kendi oyuncularını teşvik için bağırıyordu; bu büsbütün bizim oyuncuları sinirlendirdi. O kadar asa

(Devamı 5 inci sahifede)

Bu sür'ate Şaştık!

Anadolu Ajansında son zamanlarda şahit olduğumuz bazı tekâmül eserlerini memnuniyetle kaydetmiştik. Noksanlarını gördüğümüz zaman da ikaz etmeği bir vazife biliyoruz. Biz Ajansın Atina daki maç haberini geç yetiştirmesini böyle ikaza muhtaç bir noksan telâkki ediyoruz. Filhakika, maç çarşamba günü oynandığı halde oyun tafsilâtı ancak dün çıkan gazetelerde intişar edebilmiştir. Ajans muhabiri bu betaatini şöyle tevile çalışıyor:

"Atinada oynanan ikinci maçın neticesini futbol kafilesile birlikte hareket halinde Pirede bekleyen Ege vapuruna dar yetişmiş ve vapur telsizi ile maç hakkında biraz malûmat vermiştim. Vapurun bu sabah İzmire uğramasından bilistifade.....,,

Ajans muhabirinin mazeret diye ileri sürdüğü şey, bizce varit olamaz. Çünkü, sadece maç takibine memur edilen bir muhabir, ne yapıp yapıp yarım sütunluk bir telgrafı vaktinde gazetelere yetiştirebilirdi.

Dünkü gazetelerde bir gün sonra havadis kıymetini tamamen kaybetmiş olan sütunlar dolusu maç tafsilâtını okurken şunu düşündük: Ajans fazla külfete girmiş. İzmirden telgraf çektirecek olduktan sonra, Atinaya bir muhabir göndermeğe ne lüzum vardı? Spor kafilesile avdet edenlerden biri, bu haberi cebinde getirip kendi elile de tevzi edebilirdi. Anadolu Ajansının kuvvetli ve dirayetli ellerde olduğunu takdirle kaydetmekle beraber, gördüğümüz noksanları da kaydetmek mecburiyetindeyiz. Yeter ki Ajans erkânı, bizim hüsnü niyetimizden şüphe etmeyerek, bu hataların tashihine gayret etsinler. Ajans ve gazeteler, Biribirlerini tamamlayan neşir vasıtalarıdır.Bu vasıtalardan birinin, vazifesini noksan yapması diğerini derhal müteessir eder. Ajans müdürü Muvaffak Beyfendinin bu meseleyi ehemmiyetle nazarı dikkatlerine vazederiz.

Gazi Hz.

Gazi Hazretlerinin pazartesi günü şehrimizi teşrifleri kuvvetle muhtemeldir.

Hariciye vekili Bngün gidiyor

Dün mübadele baş murahhasının ziyafetinde bulundu

Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey dün öğleye kadar Tokatlıyanda kalmış, öğle üzeri mübadele baş murahhası Şevki Beyin cercle d'Orient'da verdiği öğle ziyafetine gitmiştir. Vekil Bey ziyafetten sonra bazı zevatın ziyaretlerini kabul etmiştir.

Tevfik Rüştü Bey ve refakatlerindeki zevat, bugün saat 16 da hareket edecek olan Abaziya vapuru ile Batuma, oradan doğruca Tahrana hareket edecektir.

Sabık Hidiv Bugün geliyor

Erden sabık başvekili de beraberdir

ANKARA, 8 Telefonla) — Sabık Hidiv Abbas Hilmi Paşa ile hususî kâtipleri Arif Paşa ve Erden hükûmeti sabık Başvekili Hasan Halit Paşa bu akşamki trenle İstanbula hareket ettiler. İstasyonda Riyaseticümhur umumî kâtibi Tevfik ve başyaver Rüsuhi Beylerle İrak Başvekili Nuri Paşa, İrak ve Avusturya sefirleri ve dostları tarafından teşyi edilmiştir. Abbas Hilmi Paşa şehrimizde Gazi Hz. ve İsmet Pş. tarafından kabul edilmiş ve Avrupaya hareketi münasebetile sabık Hidiv arzı veda etmiştir.

Hasan Halit Paşa da İsmet Paşayı ziyaret eylemiştir. Abbas Hilmi ve Hasan Halit Paşalar İstanbulda bir iki gün kaldıktan sonra Avrupaya gideceklerdir.

Asılsız haber

Evvelki günkü Son Posta refikimizde Ankaradan gönderilmiş bir telgraf haberi vardı.Bu haberde Haricî ticaretimizin teşkilâtlandırılması ve Devlet mürakabası altına konması kararı ile İş Bankasının Marsilya, Hamburg, İskenderiye ve Tahranda yeni şubeler açmak kararı arasında büyük bir alâka gösteriliyor, bu şubelerin faaliyetinin, Sovyet ticareti hariciyesinin Arkos teşkilâtına müşabik olacağını ilâve ediyordu. Halbuki bizim aldığımız malûmata göre, bu haber külliyen asılsızdır. Banka normal şekilde ticareti hariciyeyi de alâkadar eden meselelerle meşgul olabilir ve bunun içindir ki, hariçte de çalışmak üzre bir teşebbüs almıştır. Çıkarılan haber İş Limited için de söylenen garezkârane ifadelerin serpintisi olsa gerektir.

Hâmit Bey geldi

ANKARA, 8 (Telefonla) — İstabul belediye reis muavinlerinden Hâmit Bey bu akşamki trenle İstanbula döndü.

Hukuk talebe Cemiyeti

Ankaradaki teşebbüs üzerine bir çok arzuları kabul edildi

ANKARA, 8 (Telefonla) — İstanbul Darülfünunu hukuk fakültesi talebe cemiyeti ikinci reisi Fethi Sezai Beyin cemiyet namına Maarif ve Adliye vekâletleri nezdinde yaptığı teşebbüsler memnuniyete şayan netice ler vermiştir. Halline tevessül edilen meseleler ve alınan neticeleri bildiriyorum:

1 — Avukatlık stajı asli ıslahat projeleri Meclisin eylûl içtimamda müzakere edilirken bu meselenin de halli mukarrerdir. Bu husus muhtelif memleketlerin mevzuatı hukukiyeleri tetkik edilmek suretile bir karara raptedilecektir. Meclisteki hukukçu meb'uslar da bu staj müddetinin altı aya tenziline taraftardırlar.

2 — Adliye vekâletinin neşrettiği ve edeceği eserler talebe cemiyeti kütüphanesine muntazaman gönderilecektir.

3 — Hukuk fakültesi talebesinin müderrislerin takrirlerini muhtevi formaları elde etmekte müşkülât çektikleri anlaşıldığından bundan böyle müderris ve muallim beylerin takrirlerini kitap halinde neşretmeleri esası takarrür etmiştir.

4 — Darülfünun bütçesine gelecek seneden itibaren bin lira tahsisat ilâvesi suretile talebe cemiyetine nakden yardım edilecektir.

5 — İstanbul, Ankara, Selânik, Konya, Şam, Berut ve Bağdat hukuk fakülte ve mekteplerinden mezun bulunanlardan müteşekkil bir hukukçular birliği tesisi için ihzarî mesai sarfedilecek, bilâhara faaliyete geçilecektir.

6 — Hukuk fakültesinin tarihçesini, müderris ve muallim beylerin tercümei hallerini, mezunların esamisini, halihazırdaki talebenin fotografларını ve beynelmilel talebe cemiyetleri hakkında müfit malûmatı ihtiva etmek suretile hazırlanan hukuk salnamesinin Devlet matbaasında tab'ı temin edilmiştir.

Yeni Lâyihalar

ANKARA 8 (Telefonla) — Hükûmet dün akşam Millet Meclisine bazı kanun lâyihaları tevdi etmişitr. Bu meyanda:

1 — Maarif Vekâleti mektep pansiyonları kanununa "Mebanii milliye de bulunan pansiyon binalarından yapılacak tamirat ve tadilât ve yeniden inşa edilecek pansiyon binaları masrafları da aynı surette bu kısmdan temin olunur.„ fıkrasının ilâvesine dair bir lâyiha,

2 — Ziraat makinelerinde kullanılan mevaddı müştaile hakkındaki kanunlara müzeyyel 1710 numaralı kanunun 7 inci maddesinin "Ziraat bankasınca tediye olunacak veya ağır yağ yakan veya gazozenli traktörbedelinden mahsup edilecek tazminat mecmuuna mukabil senevî tediye mikdarı 750 bin lirayi tecavüz etmemek üzere ceman 3 milyon 600 bin liraya kadar bankaya karşı taahhüdatta bulunmaya Ziraat vekili mezundur„ şeklinde tadiline dair lâyiha.

Bundan maada Sovyet ittihadı ile Ankarada imzalanan tahdid protokolu sovyetlerce tasdik edildiğinden tarafımızdan da tasdikinin tesrii hakkında hükûmet Millet Meclisine bir tezkere takdim etmiştir.

Habeş Veliahtı Italyaya da gelecek

ROMA, 8. A. A.— Gazeteler Avrupada bulunmakta olan Habeş Veli ahtının bu yakınlarda Romaya geleceğini bildirmektedir.

Meclisin kaçakçılık kanununu kabul ettiği son celsesi

Oruç ayı başladı

Dün geceden itibaren camiler kandiller ve mahyalarla tezyin edilmeğe başlandı

Bugün Ramazanın birinci günüdür. Dün akşam yeryer çalınan davullarla oruç ayının başladığı müslümanlara ilân edildi.

Ramazan davulunun ve gecelerinin nesilden nesile geçen ananevî itiyadı dün de başladı.

Ramazan eğlenceleri, mevsimlere göre değişiyor. Yaz ramazanları en keyfli olanlarıdır. Günlerin uzunluğu oruç tutanların tiryakilik keyfini, meyvaların bolluğu şikemperverleri havanın letafeti eğlence düşkünlerinin tatmin eder. Kış ramazanlarının da bir başka zevki, bir başka hali vardır.Dün akşam bu zevki herkes duydu. Gece mahalle arasında dolaşan satıcıların bile seslerinde başkalık vardı. Kış ramazanı kömürcüleri de sevindirdi, kış gecelerinde sahur beklemek kabil değildir. Herkes sobasını, mangalını doldurup yatar. Şimdi gündüzün odun, kömür istihlâkine gecenin istihlâki de biniyor.. Ramazan itiyatlarının bu sene de değişmediği anlaşılıyor. Dün akşam ilk teravih kılındıktan sonra kahveler lebalep dolmuştu. Direkler arasının meşhur çayhaneleri, kirathaneleri dolup dolup boşaldı, sazlı,

(Devamı 5 inci sahifede)

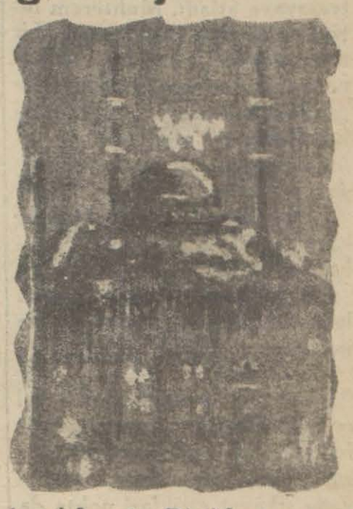

Bu akşam

İFTAR		İMSAK	
S.	D.	S.	D.
16	57	5	40

Kandilli rasatanesinden alınmıştır.

Barlar kapanmak tehlikesine mi maruz?

Yeni kanun çıkarsa vaziyetin bu olduğu söyleniyor

Türk artisti yetiştirmek için bir mektep lâzım

Yeni kanun lâyihasına göre, ecnebi musikişinaslar gibi, ecnebi artistler de Türkiye'de iş yapmaktan menediliyorlar. Lâyihanın çalgıcılara ait olan kısmına diyecek yok! Çünkü memleket azçok kendi yağı ile kavrulacak vaziyettedir. Fakat artistler için vaziyet böyle değildir. Ecnebi artistler icrayi san'attan menedilirse meydan Şamram, Virjini, Viktorya Hanımlarla Anastaş, Garbis, Agopyan Efendilere kalacak demektir. Burada "artist„ tabirile bar ve kabarelerde varyete numaraları yapan ve artist sıfatını benimsemiş olanlar kastediliyor. Yaptığım tetkikata göre, Türkiye'de bulunan bu kabil artistler kâmilen ecnebidirler. Ecnebi artistlerin Türkiyeye gelmekten ve mevcut olanların de

(Devamı 5 inci sahifede)

Tramvaylar niçin sür'atla gidemiyorlar?

Atlı tramvaylar zamanından beri sür'at noktai nazarından hiç bir terakki yok

Saatte 11 - 12 kilometre!...

— Kapıyı kapamayı unuttunuz, efendim..

Tramvayın ön sıralarının birinde oturan, yaşlıca, temiz giyinmiş muhterem bir zat kapıyı açık bırakan her yolcuya aynı ihtarda bulunmaktan usanmıyordu. Bir aralık tramvay, istasyonlardan birinde durdu. En ön sıradaki yolculardan şık giyinmiş, siyah mantolu bir hanım, yakasını bir eda ile kaldırdıktan sonra, çart.. diye şiddetle kapıyı açtı, tramvaydan indi. Ve.. kapıyı da açık bıraktı

Gözüm bilâirade yaşlı zata ilişti. Ne yapacak?. Yüzünde hiç de hayret ve şiddet alâimi yoktu. Gayet soğuk kanla parmağındaki yüzüğünü cama vurdu. Kadın duraladı. İhtiyar zat ayni sakin tavırla seslendi:

— Hanımefendi, hanımefendi bir şey unuttunuz!..

Şık hanım derhal üstünü, başını yokladı ve süratle tekrar tramvaya atladı. Muhterem ihtiyar çok titiz, vazifeşinas bir memur gibi, fakat bir parça müstehzi kapıdan girmek üzere olan hanıma yine ayni şeyi hatırlattı:

— Kapıyı kapamayı unuttunuz, efendim..

Hiç beklemdiği bu iktar karşısında kadının yüzü kıpkırmızı kesildi:

Söylenerek hiddet ve şiddetle kapıyı kapadı, tramvaydan ikinci defa, indi...

* * *

Tramvaylarda, bilhassa yolcularla biletçiler arasında münakaşalar hiç eksik olmaz. Bu sürat devrinde halkımızın en ziyade şikâyet ettikleri nokta da ramvayların seyrüsefer esnasındaki betaetidir. Hemen her arabada şu itirazları işitirsiniz:

— Gene, niye durduk?..

— Tramvay dğil, ki... arabası..

— Vatman efendi, çek kuzum, vapuru kaçıracağm.

. . . . . .

Tramvay ve elektrik şirketinin âmirlerinden birinin odasındayım. Muhatabım bir aralık telefonla konuşuyordu. Bu sırada masa üzerinde daktilo ile fransızca yazlımış bir kâğıt gözüme ilişti. Serde gazetecilik var; tecessüs hissime galebe edemedim. Dikkatle okudum. İstersniz aklımda kalanını size de ben söyliyeyim; aşağı yukarı şu:

"Demiryolu — tramvay veya şimendifer olsun — otomobil rekabeti karşısında şiddetli bir mücadele halindedir. Bunlardan hangisi galebe çalacak? Benzin veya gaz, buhar ve elektrik cereyanını mağlûp edecek mi?

Buna henüz kimse cevap vremez. Bu kuvvetlerin hepsi durmadan tekâmül etmektedir..,,

Alt tarafın okuyamadım. Çünkü telefon muhaveresi bitti. Derhal sordum

— Halk tramvayların süratle gitmemesinden son derece şikâyetçi..

— Hakları da yok değil. Yapılan tetkikat neticesinde İstanbul elektrik tramvayları vasatî bir hesaba göre; saatte 11 ilâ 12 kilometre mesafe kat'edebilmektedirler.

— Aşağı yukarı beygirle sürülen bir araba süratı..

— Tamamile, hakikati söylemek lâzımgelirse eskiden emektar atlarla sürülen tramvaylar zamanından beri şimdiye kadar, sürat noktai nazarından hiçbir terakki elde edilememiştir.

— O halde diğer mümasil şehirlerde olduğu gibi niçin İstanbul tramvaylar süratle gidemiyor. Bu betaet neden ileri geliyor?

— Evvelâ tramvayların motris kuvvetlerini hesaba katmamak lâzmdır; tramvayların kuvvetine en birinci delil kolaylıkla ve süratle Şişhane yokuşunu çıkabilmeleridir. Sonra vatmanların da kabahati yoktur. Çünkü bunlar, çok ciddî ve ince bir imtihandan sonra vazife başına geçmektedirler.

Muhatabıma türkçemizdeki darbımeseli hatırlattım:

"— Kabahat samur kürk olsa kimse üstüne almaz, dedim.,,

— Acele etmeyin.. Sebeplerini birer birer izah edeceğim; yolların vaziyeti meselâ şehrin en kalabalık caddelerini gözünüz önüne getiriniz: Yaya yürüyenler, arabalar, otomobiller ve saire.. Bütün bunların hiç de biribirlerine uymıyan süratlerini nazarı dikkate alın.. İşte bu şerait altında vatmanlar arabalarını idare etmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Ayni yollardan geçen tramvayların çokluğunu da bir düşünün..

— Demek tramvaylarda hiç kabahat yok?

— Hayır, onu demek istemiyorum. Fakat ekseriya bazı yolcular tam en son dakikada tramvaydan inmek isterler. Ayni zamanda istasyonda bek-

liyenler de hücum ederler. Alın bir karışıklık. Bunun neticesi olarak da birkaç dakika kaybedilir.

Bunlardan başka bir çok yaya yürüynler seyrüsefer kaidelerine itaat etmezler. Meselâ bir taraftan diğer tarafa geçerken etraflarına bakınmazlar, köşe başlarında tevakkuf ederler. Ve.. bazı yaramazlar da, tramvaya binmeye niyetleri olmadığı halde istasyonlarda dururlar. Tramvay yolu üzerinde iki çift lâkırdı atanları da hesaba katmak lâzım..

— Daha, daha!?.

— Durun bakalm, acele işi olmıyan insanlardan maada bir de hayvanları hsaba komak lâzımdır. Günün muayyen saatlerinde mezbahaya götürülen koyun sürüleri tramvay hattını üç noktadan kat'ederler. Bü zavallı hayvanlar sanki mezbahaya götürülecklerini hissediyorlarmış gibi ne kadar da yavaş giderler.

Birinci Galatada, ikinci Kumbaracı yokuşu ile İstiklâl coddesinin birletşiği noktada, üçüncü defa da Asmalı Mesçit tarafından gelen sürüler tramvayları tevakkufa mecbur etmektedirler.

Dar yollarda arabaların tevakkufları. Karaköyde şoförlerin manevraları. Beş tonluk kamyonlar. Tramvaylara binip inen başıboş çocuklar. Daha, daha..

— Peki çaresi?

— Bunun çaresi, kanaatime göre, hiç olmazsa bazı noktalarda karışıklığa meydan vermemek için nakliye vasıtalarını çoğaltmak değil azaltmak lâzımdır. Ancak bu suretle tramvayların motris kuvvetlerinden tamamile istifade edilmek kabil olur.

Muhatabıma veda etmek üzere ayağa kalktım. Acele:

— Bir şey daha unuttum, dedi. Onu da söyliyeyim. Tramvayların süratlerini azaltan sebeplerden biri de umumî çeşmeler başlarında muhabbete dalan sakaların eşeklerini tramvay hatları üzerinde başıboş bırakmalarıdır..

Kabahat döne dolaşa zavallı eşeklere kadar geldi. Az aklsın bağıracaktım:

— Vurulacak daha başka abalı yok mu?

Nazım NAFİZ

HARİCÎ HABERLER

M. Laval İstifa edecek

Tekrar yeni kabineyi vücuda getirecek

PARİS, 8. A. A.— Fransa ile Romanya arasında nihayet bulan ve dün sah çekilen petrol ler itilâfı tahmin edildiğine göre Cumartesi günü imzalanacak tır.

M. Maginot nun vefatı ve M. Briand'ın sıhhî vaziyetinin fena olması hasebile hadis olan siyasî vaziyet dün akşam meb'usan meclisi koridorlarında muhtelif mütaleatın serdine vesile ve zemin teşkil etmekte idi.

M. Laval'in harbiye ve hariciye nezaretlerine yeniden kimseyi tayin ile iktifa etmiyeceği ve M. Doumer'e kabinenin müşterek istifasını vermeği tercih eyliyeceği zannediliyor. Fil hakika, M. Laval, halihazırdaki vahim birçok siyasî meselelerin dahilî mesaile hakim olduğu kanaatinde bulunmaktadır. Başvekil, mustakir ve muayyen bir zaman ile tahdit edilmiş bir programın tatbiki hususunda her iki teşrii meclisin ittihadının tahakkuk etmesini temenni etmektedir.

Bu eserin tahakkukunu temin ve teshil için kabine istifa edecek ve M. Doumer yeni kabinenin teşkil vazifesini tekrar M. Laval'e tevdi eyliyeceğinden mümaileyh bu defa radikal sosyalistlerden hükûmete iştirak ve birlikte çalışmağı teklif edecektir.

Mamafih, M. Laval'in derpiş eylediği bu ittihadı temin yolunda ciddî mukavemetlere çarpacağı söylenmektedir.

Nazırlar meclisinde

PARİS, 8. A. A. — Nazırlar meclisinin dünkü içtimaında başvekil M. Laval, müteveffa harbiye nazırı M. Maginot'nun hatırasına olan hürmetlerini yat ve izhar eylemişlerdir

Nazırlar meclisi matem âlameti olmak üzre dünkü gün için içtimaı mukarrer bulunan millî müdafaa meclisinin içtimamı ertesi güne tehir eylemiş tir.

Bundan sonra maliye nazırı, M. Flandin, Lozan konferansı-için yapılan hazırlıkları meclisin nazarı itılâına koymuştur.

Bütün matbuat müteveffa M. Maginot tarafından millî müdafaa uğruna sarfedilen kıymettar mesaiye olan takdir ve hürmet hislerini izharda müttefiktirler.

Bazı gazeteler, yakında toplanacak olan terki teslihat konferansında Fransanın noktai nazarını müdafaa hususunda M. Maginot'nun basiretkâr, kudretli ve açık görüşlü fikirlerinden istifade edilecek bir zamanda vuku bulan ziyamdan dolayı daha fazla teessür ve teessüf göstermektedir.

PARİS, 8 A. A. — M. Maginot nun vefatı münasebetile ecnebî devlet adamlarından başvekâlet ve hariciye nezaretine birçok taziyet telgrafları gelmektedir .

M. Zaleski, Lehistanın samimî teessür ve taziyetlerini M. Briand'a iblağ eylemiştir.

M. Laval'de mareşal Pilsudski'den bir taziyet telgrafı almıştır.

Terki teslihat konferansında Hindistan

LONDRA, 8. A. A. — Hindistanın terki teslihat konferansındaki heyeti murahhasası ezcümle Hindistan nezareti kâtibi umumisi Sir Samuel Hoare ile Agha Khan taraflarından teşkil edilmiş olacaktir.

Japon kabinesi İstifa etti

Amerika Japonların tarziyesini kabul etti

TOKİO, 8. A. A. — Başvekil, Kabinenin istifasını, imperatora vermiştir.

Japonyanın tarziyesi

VASHİNGTON, 8. A. A. — M. Stimson, Amerika Cemahiri Müttahidesinin, Mukdendeki konsolosuna karşı yapılmış olan taarruzdan dolayi Japonyanın verdi tarziyeleri kabul eylemiş olduğunu beyan etmiştir. Bu suretle hâdise kapanmış demektir.

Amerika Japonyanın haklarını tasdik ediyor

VASHİNGTON, 8. A. A. — Hariciye nezareti, Cemahiri Müttahidei Amerikanın, Japonyanın muahedelerle Mançuride iktisap etmiş olduğu hukuku katiyen mevzuu bahsetmek arzusunda olmadığını ve Japonyanın bugünkü müşkülâttan sırılmak için akdedeceği itilâfların hiçbirisine müdahale etmek istemediğini kayit ve işaret eylemektedir.

VASHİNGTON, 8. A. A. — Amerika Cemahiri Müttahidesi hükûmet, Mançuriye ait olmak üzre yapılan 9 devlet muahedesini hatırlatacaktır.

Bu muahedenin hatırlatılmak istenmesi, Japon harekâtının mevzuu bahsedilmiş olduğunu mümzileri olan diğer devletler tarafından da tetkik edilmek üzre olduğunu gösterir.

Mezkûr muahede, vazı imza etmiş olan devlelertden hiçbirisinin diğerinin zararına olarak Mançuride hususî menfaatler veya haklar iktisap edemiyeceğini derpiş eylemektedir.

M. Stimson'nun muahedeyi imza etmiş olan devletlerle istişare ettikten sonra bu suretle hareket etmeği münasip gördüğü zannediliyor.

Japonya nezdinde daha geniş hudutlu bir yeni teşebbüs daha icra edilmek üzre ise de hali hazırda bu na dair malûmat mevcut bulunmamaktadır.

VASHİNGTON, 8. A. A. — Mançuride alâkadar bulunan devletler tarafından geniş hudutlu ve kat'i bir hareket yapılacağı söyleniyor.

Resmî mahafil, bu mevzu üzerinde atiyen resmi beyanatta bulunulması ihtimalini düşünerek izhar edilmiş olan fikre başka birşey ilâvesinden istinkâf etmektedirler. M. Stimson, akşam üzeri gazetecilerle görüşecek ve kendilerile Mançuri meselesi hakkında konuşacaktır.

Japon hariciye nezareti mümessilinin beyanatı

TOKYO, 8. A. A. — Hariciye nezareti namına beyanatta bulunmağa salâhiyettar bir zat şu sözleri söylemiştir:

"Amerika hükûmeti Japonya'nın Mançurideki faaliyetini Çin'in idarî tamamiyetini ihlâl eder mahiyette bir hareket ad dedebilir ve böyle bir fikirde bulunabilir. Ancak şu cihet b ir hakikattır. ki Nankin hükûmeti Mançuride idarî nüfuz ve salâhiyetini hiç değilse tabiî ve mutat bir surette aslâ istimal etmemiştir. Japinya Mançuride ki hareket ve teşebbüslerinde bir değişiklik, vücude getiremez. Çünkü Japonya meşru hak ve menfaatlerini korumak için muktazi ihtiyat tedbirlerini asgarî bir had dahilinde ittihaz etmekten başka bir şey yapmış olmadığı gibi mevcut muahedelerin kendisine verdiği haklardan fazla bir şey temin etmeği de istihdaf eylememektedir.

İstifanın sebebi

TOKYO, 8. A. A. — Alman malûmata göre kabine imparatora karşı yapılan suikasta manî olamdığmdn dolayı kendisini mesul addederek istifaya lüzum görmüştür.

Amerikanın bir notası

VASHİNGTON, 8. A. A.— Hükûmet Japon ve Çin hükûmetlerine birer nota göndermiştir .

Amerika hükûmeti bu notasında vaktile dokuz devlet arasında akdedilen muahedeyi ileri sürmüş ve Çin - Japon ihtilâfı esnasında alman tedbirlerden her hangi birinin meşru olduğunu kabule imkân göremediğini beyan etmşitir.

Bu notanın birer sureti de alâkadar dokuz devlete gönderilmiştir.

TOKİO, 8. A. A. — İnukai kabinesinin istifası kabul edildiği takdirde millî mahiyeti haiz bir hükûmet teşekkülü ihtimal haricinde görülmektedir.

Tamirat Meselesi

Kalem mücadelesi daha şimdiden başladı

PARİS, 8. A. A. — Tamirat meselesi gazetelerde bir çok mutalâalar ileri sürülmesine sebep olmaktadır. Toulouse'ta çıkan gazetelerden birinin Almanya ile diğer Avrupa hükûmetlerinin harp borçlarının iptali hakkındkai teklifi çok şiddetli ve hararetli kalem münakaşalarına yol açmıştır.

Radikal Sosyalistlerin fikirlerini neşreden gazeteler bu teklif taraftar bulunmakta ve harp borçlarının iptali hususunun Almanya ile Fransa arasında gerçekten bir barışma ve uzlaşma husulüne esas olabileceğini beyan etmektedir. Fakat sağ cenah gazeteleri bu teklifin kabulüne kat'î surette mühalefet eylemektedir.

Bu münakaşaların neticesi her ne olursa olsun harp borçlarının iptaline dair olan ve M. Mussolini tarafından 1923 senesinden beri terviç ve tavsiye edilen bu fikir Fransanın takip ettiği tecrit ve infirat siyasetine nihayet verdirmek için tekrar müzakere mevkiine konmuş bulunmaktadır.

Bir set Yıkıldı

12,000 hektar arazi su altında!

GLENDORAMA,)Missisipi(. 8. A. A. — Bir su bendinin yıkılması üzerine Tallahatchie ırmağı boyunca sular sel halinde 12 bin hektar mezru araziyi istilâ etmiştir. Çılğın bir hale gelen yüzlerce halk, mallarını ve hayvanlarını bırakarak kaçmaktadır.

İnsanca zayiat olmasından korkuluyor. Hükûmet makamatının idare ve nezareti altında bulunan mahkumin tahlis ameliyatına iştirak ediyorlar.

Ispanyada grevler

MADRİT, 8 (.A.A.) — "Il Mundo İbero" ismindeki komünist gazetesi kapatılmış ve 1000 pezeta nadî cezaya çarptırılmıştır.

LOGRONO, 8 (A.A.) — Arnédo, Golaora, Haro ve Santé Domingo'da umumî grev ilân edilmiştir.

M. Mussolini'nin papayı ziyareti

ROMA, 8 .A. A. — M. Mussolininin Papayı ziyaretine ait teşrifat programı kararlaştırılmıştır.

Sokakta deliren adam

Dün öğleden sonra Divanyolundan geçmekte olan bir adam birdenbire tecennüm ede-

rek bağırıp çağırmağa, ilâhi söylemeğe başlamıştır.

Polis memuru, bu mecnunun her hangi bir tecavüzüne meydan vermemek için bu adamı yakalayarak Ayasofya polis merkezine götürmüştür. Tıbbı Adlice müşahede altına alınacaktır

SON DAKİKA

M. Hitler, bir içtimadan sonra Brüning'e cevap verdi

BERLİN,, 8. A. A.— Başvekil M. Bruning, Harbiye ve Dahiliye nazırı M. Groener ile M. Hitler arasında dün cereyan eden müzakerelerden sonra hiç bir tebliğ neşrolunmamıştır. M. Hitler kedisine yapılan tekliflerden milliyetçi muhalefet gurup rüesasını haberdar etmek üzere bunlarla temasa gelmiştir. Milliyetçi muhalefet gurupları liderlerinin yarın müşterek bir içtima akdetmesi muhtemeldir. M. Hitler bu içtimadan sonra M. Bruning cevap verecektir.

Romen maliye nazırı Pariste

PARİS, 8. A. A. — Romanya maliye nazırı M. Argetoianu 1 gün kadar kalmak üzre Paris'e gelmiştir.

Gümrükler Konferansı

Demokratların teklifi kabul edi'di

VASHİNGTON, 8. A. A. — Meb'usan meclisinin maliye encümeni, gümrük manialarının kaldırılmasını istihdaf eden beynelmilel bir konferansın içtimaa davetini iltizam eyliyen demokratların yapmış oldukları bir teklifi kanuniyi kabul eylemiştir.

Sekizinci asra ait kıyafetler sergisi

ROMA, 8. A. A. — Sekizinci asra ait kıyafetlerin teşhiri için hazırlanan sergi açılmıştır. Açılış resminde ecnebî sefirlerle hükûmet erkânı da hazır bulunmuştur.

Bu serginin tertibinden maksat sekizinci asra ait tarihî, yaşayış tarzını, san'at eserlerini ve kiyafetleri göz önünde canlandırmaktan ibarettir.

Japon imparatoruna suikat

TOKYO, 8. A. A.— Japon imparatorunu hâmil bulunan arabaya Koralı bir şahıs bir bomba atmıştır. İmparatora bir şey olmamıştır. Yalnız arabanın atlarından biri yaralanmıştır. Sui kasıtçı tevkif edilmiştir.

Paris'teki italyan konsolosuna taarruz

PARİS, 8. A. A. — İtalyan talebesinden Richichi İtalyan Konsoloshanesinin karşısında Konsolosa dört el silâh atmıştır. Çıkan kurşunlardan bir tanesi isabet etmiş ve Konsolosu sağ kalçasından yaralamıştır.

Mutaarrız kaçmağa başmış ve kendisini takip eden polise de iki kurşun sıkmıştır. Polise bir şey olmamıştır. Nihayet mutaarrız yakalanmış ve karakola götürülmüştür. İfadesinde Konsolosun kendisini hususî ders vermekten men'ettiğini söylemiştir. Konsolosun sıhhî vaziyeti vahim değil gibi görünmektedir.

Ingiltere'de ispirtolu içkiler alım satımı

LONDRA, 8. A. A. — İngilterede ispirtolu içkiler alım satımının ne suretle cereyan edeceği meselesi hakkında tetkikatta bulunmak üzre on dokuz kişiden mürekkep olarak teşkil edilen komisyon âzasından on altısı ekseriyet namına bir rapor kaleme almış ve imzalamıştır.

Bu raporda ezcümle ispirtolu içkiler ticaretine ait umumî mülkiyet hakkının elde edilecek tecrübelere göre tevsii, ispirtolu içki satılan yerleris sahiplerine verilecek ruhsatiyelerin bir'an evvel tahdidi, ispirtolu içkilerin zararları hakkında mekteplerde dersler ve konferanslar verilmesi, bu kabilden içkiler satılan yerlerin umumiyet üzre saat 22 de kapattırılması ve ispirtolu içki alım satımını murakabe altında bulundurmak üzre millî bir komisyon teşkili tavsiye edilmiştir.

Komisyon âzasından hiç biri içki yaşağı teklifinde bulunmamıştır.

Fransa'nın yeni Lizbon elçisi

PARİS, 8. A. A. — Orta elçilerden M. Jesse Curly Lizbon elçiliğine tayin edilmiştir.

Hindistanda Vaziyet

Bir taraftan tevkifat yapılıyor, bir taraftan mahkemeler kuruluyor

BOMBAY, 8. A. A.— Kongrenin fevkalâde ikinci meclisinin reisi M. Choksey kongre azasının hususî emirnameleri mevzu memnuiyet hilâfına olarak yaptıkları bir içtimada nutuk söylediğinden dolayi tevkif edilmiştir.

Hususî hakemlikler

BOMBAY, 8. A. A. — İstisnaî ahval dolayisile neşredilen emirnamede musarah cürümlere ait muhakemeleri rüyet etmek üzre hususî hâkimler tayin edilmiştir.

Bu hâkimler yedi seneye kadar hapis cezası vermek selâhiyetini haiz olacaklardır.

Sabık Ispanyol hariciye nazırının bir tekzibi

MADRİT, 8. A. A. — Sabık hariciye nazırı M. Lerroux, gazetecilere vaki beyanatında jeneral San-Jurjo ile bir mülâkatta bulunduğu ve diktatörlük tesisi maksadile bir darbei hükûmet yapmak için mümaileyh jeneral ile bir ittifak akdettiği hakkında şayi olan haberler kat'î surette tekzip etmiş ve demiştir ki ben diktatörlüğün koyu bir aleyhtarıyım. Yalnız parlamentonun reyi ve kararı milletin umumî iradesini ifade edebilir. Şayet günün birinde hükûmet mevkiine gelecek olursam kanunu esasî dairesinde idareye çalışacağım.

Harbin önünü almağa matuf umumî mukavele

BERNE, 8. A. A.— İsviçre hükûmeti harbin önünü almağa matuf tedbirleri kuvvetlendirmek için tanzim edilen umumî mukaveleyi kabul ve imza etmiştir.

Hindistanda vaziyet

CAVENPORE, 8. A. A. — Vaziyet salâh kesbetmiştir. Işık söndürme emri lağvedilmiştir.

YENİ DELHİ, 8. A. A. — Hint birliği kongresinin reis vekili M. Ansari bu sabah tevkif edilmiştir.

BENARES, 8. A. A. — Polis nümayişçiler üzerine sopalarla hücum etmiştir. Birçok yaralılar olmuş bunlardan dördü hastaneye kaldırılmıştır. Polis bundan başka 7 kişiyi de tevkif eylemiştir.

Tamirat konferansında Ingiliz siyaseti

LONDRA, 8. A. A. — M. Mac Donald ile M. John Simon ve M. Neville Chamberlain'nın dün toplanarak tamirat konferansında takip edilecek siyaset hakkında görüşmüş oldukları zannediliyor.

PARİS, 8. A. A. — Fransa hükûmetinin Alman devleti nezdindeki sefiri dün akşam Berlinden Parise vasıl olmuştur.

Beynelmilel talebe konfederasyonu

PARİS, 8. A. A. — Beynelmilel talebe konfederasyonunun icra komitesi, beynelmilel bir talebe müzesile, bir mütekabil yardım ve bir spor offisinin vücuda getirilmesine ait fennî iştiraki mesai tarzını tetkik eylediketn sonra darülfünunu ziyaret etmiş ve burada Fransız talebe ittihadı tarafından kendilerine şarap ikram edilmiştir.

Bilbao'da bir infilâk

BİLBAO, 8. A. A. — Buradaki fabrikalardan birinde birçok dinamit fişeği patlamıştır. Bu kaza neticesinde işçilerden 2 kişi ölmüş ve 9 kişi yaralanmıştır.

Gümrüklerde yakında yeni bir tasfiye yapılacak..

Hilâliahmer nahiye kongreleri başladı

Kasımpaşa nahiyesinde içtima

Hilâliahmer nahiye kongrelerinin akdine başlanmıştır.

Dün Kasımpaşa nahiyesi Hilâliahmer kongresi yapılmıştır. Kongrede sabık idare heyeti reisi Fehmi Bey bir senelik mesaî raporu hakkında izahat vermiş, müteakiben hesabat tetkik ve tastik edilmiştir.

Bilâhare yeni heyeti idare intihap edilmiş, reisliğe İsmail Hakkı, muhasipliğe kemal, azalıklara Ruhî, tüccardan Süleyman, ticareti behriyeden Hidayet Beyler seçilmişlerdir.

Gençler mahfilinin kongresi

Dünkü kongrede hazır bulunan gençler.

Cümhuriyet gençler mahfili dün Beyoğlu Halk fırkası binasında senelik kongresini yapmıştır. Kongrede mahfilin bir senelik mesaisi hakkında hazırlanan rapor okunmuş, mahfilin bir sene zarfında otuzdan fazla konser ve müsamere verdiği azaya bildirilmiştir. Mahfil bu sene temaşa ve musiki şubelerinden mada bir de spor şubesi teşkil etmeğe karar vermiştir.

Bundan başka mektepliler arasında yazı müsabakası tertibi de tasavvur edilmektedir.

Kongrede yeni idare heyeti intihap edildikten sonra, Gazi Hazretlerine tazimat telgrafı çekilmesi teklifi alkışlarla kabul edilmiştir.

Güzel sanatlar birliğindeki müsamere

Gençler temaşa grupu dün güzel san'atlar birliği salonunda bir müsamere vermiştir. Müsamere iyi ve muvaffak olmuştur.

Rüsumatta

Kaçakçılık Kanunu

Gümrüklerde tasfiyeyi icap ettirecek

Kabul edilen kaçakçılık kanunile gümrüklerde kendilerinden istifade edilemeyen memurlar tasfiyeye tabi tutulacaklardır. Vekâlet bu hususta hazırlıklarına başlamıştır.

Gümrük memurları hakkındaki lâyiha

Gümrük memurları hakkında Meclise kabul edilen lâyihanın esasları şunlardır:

Gümrük memurlarından manifesto, ambar, muayene, tetkik ve muhasebe işlerinde müstahdem olanlarla bunları doğrudan doğruya sevk ve idare eden gümrük başmüdürler,i müdürleri, mülhakat ve merkezi idare memurlarından vazifei memurlerini suiistaml ettikleri teftis ve tahkik raporları üzerine inzibat komisyonunca anlaşılanların memuriyetle alâkadarının kesilmesine bu komisyonca karar verilebilir. Ancak komisyon kararı Vekilin tasdıkı ile tamam olur.

Papazın Emlâki

Bilâ varis vefat eden papaz neler bıraktı?

İstanbul Vilâyetine, geçenlerde bilâvaris vefat eden Sen Benuva papazlarından "Löbri" nin iki milyon liralık emlâk bıraktığı hakkında bir ihbar yapılmıştı. Defterdarlık meseleyi tahkik etmiş, "Löbri" nin Üsküdar, Bebek, Galata ve Beyoğlunda mühim miktarda emlâk bıraktığı anlaşılmıştır.

Defterdarlık mahkemeye müracaat ederek bu emlâke vaz'iyet için karar alacaktır.

Yeni bir cinayet davası

Muharrem isminde birisini öldürmek ve Necati isminde birini de yaralamak cürmünden maznun olarak İbrahim oğlu Halil isminde birisi ağır cezada muhakeme edilmiye başlanmıştır. İlk celsede maznunun avukatı müvekkilinin kefaletle tahliyesini istemiştir. Mahkeme heyeti bu talebi tetkik ve bir karar vermek üzere celseyi başka güne talik etmiştir.

Berberin camlarını indiren adam

Geçen gün Hüseyin isminde birisi sarhoş olarak Beyoğlunda bir perükâr salonuna gitmiş, kavga çıkarmış ve salonun camlarını kırmıştı.

Bu sırada dükkânda tıraş olan iki kadın korkularından düşüp bayılmışlardı. Polis merkezi tarafından yapılan tahkikat neticesinde Hüseyinin dükkân sahibinden para istediği, parayi alamayınca hiddetlenerek camları kırdığı anlaşılmıştır.

Hüseyin evrakile birlikte Beyoğlu sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Hamallar araba ile yük taşıyacaklar

Hamal teşekküllerinin resmî mercilerinin tevhidi düşünülmektedir.

İhtiyaçları sorulan bazı hamallar, yük taşıma ve nakletmekteki iptidaî şekillerden şikâyet etmişlerdir. Evvelce ağır yüklerin nakli için domuz arabası denilen el ile müteharrik bir nevi araba kullanılmakta idi.

Bu arabaların istimali, kaldırımları bozduğundan belediyece menedilmiştir.

Hamallar, sırt üstünde ağır yüklerin nakledilmesini sıhhatlerine mugayir buldukları için nümunesi belediye fen heyetince intiha edilecek bir yük arabasının kabulünü rica etmişlerdir. Belediye fen heyeti bu arabayi intihap edecektir.

İki mektep tamir edilecek

İstanbulda on yedinci ilk mektep ile Kadıköyünde onuncu mektep pek harap olduğu için bu iki mektebin tamirine karar verilmiştir. Yakında tamirine başlanmıştır.

İzmirde bir tiren kazası

İZMİR, 8 — Seydiköyünden İzmire gelen tren Gemer mahallesinde oturan Mahmut isminde birisini çiğneyip geçmiştir.

Konser

Tepebaşı kışlık tiyatrosunda 10 kânunusani pazar günü saat 17 de meşhur muganniye Melle Antoinette Perpignani tarafından piyano ve harp refakatinde bir konser verilecektir.

Belediyede

Haliç Temizlenecek

Bu yaz behemehal temizlenmesi mukarrer

Haliç günden güne dolmaktadır. Şimdiye kadar Haliç şirketinin Halicin temizlenmesi etrafında vaki olan müracaatları semeresiz kalmıştır. Belediye, deniz ticareti gibi resmi makamlar, Haliçten çıkacak malzeme ve ankazı kendilerine mal etmek istediklerinden Halicin temizlenmesini üzerlerine almaktan çekinmişlerdir.

İkitsat vekâleti, bu işin en ziyade belediye tarafından yapılması muvafık olacağı fikrindedir.

Halbuki belediye, muhim bir masrafa ihtiyaç görülen bu iş için bütçenin tahsisatsızlığından bahsederek kabul etmek istemiyor.

Halicin dolması artık ihmal edilmiyecek bir hale geldiği için Haliçten çıkacak malzeme ve enkaz kime ait olursa olsun bu yaz Haliç mutlaka temizlenecektir.

Kazaların önüne geçmek için

Otomobil kazalarına mani olmak için belediyenin yeni tedbirler aldığını yazmıştık.

Bu tedbirlere göre şoförlüğe girmek talebinde bulunanlar daha ciddi surette imtihan edileceklerdir.

Şoförlerin imtihanında belediye merkez heyeti fenniyesi de bulunacaktır.

Bundan başka kontrol işi yalnız zabitai belediye memurlarına bırakılmayacak, belediye mühendisleri de sık sık fenni kontrollar yapacaklardır.

Haseki hastanesine kalorifer konacak

Haseki hastanesinin bir çok yerleri bu sene tamir edilmiştir.

Bundan başka Haseki hastanesinde şimdiye kadar soba kullanılmakta idi. Hastaneye kalorifer konması muvafık görüldüğünden yakında tesisata başlanacaktır.

Gazi köprüsü şartnamesi

Muhtelif lisanlara tercüme edilerek teksir olunan Gazi köprüsü şartnamesine müteallik hazırlıklar tamamile ikmal edilmiş ve ihalesi ilân olunmak üzere bunlar levazım müdürlüğüne verilmiştir. İhale yakında gerek İstanbul ve gerek ecnebi matbuatile ilân olunacaktır. İhale için altı ay müddet konmuştur.

Ekonomi

Fasulya ucuzlayor

Trabzondan bir ticarethaneye gelen malûmata göre fasülye fiatleri 3 buçuk kuruşa kadar inmiştir. İstanbulda mavnada fiat 6 kuruştur.

Nakliye oktruva, rıhtım gibi muhtelif masraflardan sonra mal 7 buçuk kuruşa çıkar. Büyük toptancıdan ikinci ele devredildiği zaman fiati artar.

Nihayet mahalle bakkalında, bu mal 20 kuruşa satılır. Bir taraftan müstahsil 3 kuruşa fasülye satarken diğer taraftan müstehlik 20 kuruşa fasülye satıyor. Bu iki rekkam memleketimizde ihtikâr olup olmadığını ifadeye kâfidir.

Ege mıntakasında 1931 yazlık rekolte

Ege mıntakasının 1931 yazlık mahsul rekoltelerini ve bunların 930 ile mukayesesine dair İzmir ticaret odasının tesbit ettiği malûmat zirde münderiçtir.

1931 rekoltesi: Mısırdarı 98,373, 190 kilo, akdarı 9,268,028 kilo, kumdarı 3,394,965 kilo, fasülye 5,428, 70 kilo, kendir elyafı 1,490,800 kilo, kendir tahumu 956,500 kilo, yün ve yapağı 3,910,228 kilodur.

1930 mahsulü ise Mısırdarı 76,257,294 kilo, Akdarı, 12,713,056 kilo, Kumdarı 2,851,552 kilo, Böğrülce 2,292,530 kilo, Fasülye 6,877, 105 kilo , Mercimek 2,244,765 kilo Kendir elyafı 1430,290 kilo, Kendir tohumu 1,198,580 kilo, Yün ve Yapağı 2,967,696 kilodur.

Muğla, Fethiye kazalarından malûmat alınamadığından bu yekûnlarda dahil değildir.

Yunanistanla hayvan ticareti

İZMİR, 7. A. A. — "Geçikmiştir". Yunanistanla memleketimiz arasında vası mikyasta hayvan ticareti yapmak üzre müteşebbis bir grup Yunanistandan gelmiştir. Bu heyet Yunan mevası tüccarile temasa geçecek ve bu hususta mutabık kaldığı takdirde geniş bir sermaye ile işe başlanacaktır.

Istanbul Nasıl Eğleniyor?

Yaşa Çoban Mehmet! Varol Himmet Pehlivan.....

Bizde halk, güreş müsabakalarını nasıl seyreder?

Kara Aliyi isteriz! — Kulak ta kırılır mı imiş?—Himmet ile Çoban Mehmedin güreşi — Hakem neler söyledi ? — Yaşasın Türk pehlivanları..

Insanlar, biribirile boğuşmağı severler. Bu, muhakkak! Yalnız şu da muhakkak ki, boğuşmağı sevdikleri kadar, belki ondan fazla boğuşanları seyretmekten hoşlanırlar. Sokakta iki kişiyi kavgaya tutuşmuş görseniz, mutlaka alâkadar olur, işiniz yoksa, "bakalım kim kimi tepeliyecek?" diye merak edüp kavganın sonuna kadar beklersiniz.

Boğa döğüşü, horoz döğüşü, koç döğüşü, ve nihayet insan döğüşü şüphe yokki bu cibillî meraktan doğmuştur. Geçen akşam,Ferah tiyatrosundaki güreş müsabakalarında ben de bulundum. Sporun hiç bir nevinden anlamadığım, güreşenleri tanımadığım halde, sonuna kadar orada kaldım.Koca tiyatroda, bir tek boş iskemle yokdu

Bir çokları, sahnedekileri görebilmek için, âdeta oturanların omuzları üstüne çıkmışlardı. E..şaka mı bu?Türkiye başpehlivanı Kara Ali ile meşhur Çoban Mehmet, bu gece ilk defa karşılaşacaklar!

Muayyen saat geldi, geçti. Daha perde kapalı... Halkı avutmak için gürültülü bir orkestra durmadan çalıyor. Sabırsızlık umumî....

Etraftan mırıltılar başladı:

— Ne bekliyoruz daha...

— Çalgı istemiyoruz...

— Güreşçiler meydana çıksın!

Baston takırtılarının, ıslık seslerinin bir türlü arkası gelmiyor. Nihayet işte perde açıldı. En kuvvetli güreş elemanları birer birer, hazır bulunanlara takdim ediliyor. Her isim söylenirken bir alkıştır kopuyor:

— Yaşşa Arif!

— Yaşşa Urfalı...

— Dayan çoban...

— Var ol Himmet!.

Bir aralık güreşçiler arasında Kara Aliyi göremeyenler olunca bağrışanlar oldu:

— Kara Ali nerede?..

Bu bağrışmalar, bir müddet cevapsız kaldı. Nihayet, gürültü büyüyünce, pehlivanları halka tanıtan zat, ortaya geldi:

— Kara Ali pehlivan, biraz rahatsızlandığı için, müsabaka da bulunamayacak!. dedi.

Vay, sen misin, bunu söyleyen. Paradiden en ileri gelen localara kadar, her tarafta umumî bir itiraz yükseldi. Derken, haydi bir ayak temposu:

— Kara Ali! Kara Ali.. Kara Ali!..

Bu esnada Urfalının da güreşemiyeceği halka ilân edilince birisi bağırdı:

— Onun nesi var?

Sahnedeki zat, cevap verdi:

— Kulakları kırıldığı için sade gösteriş güreşi yapacak!

Etraftan sesler:

Kulak kırıldığını da işitmedik!

Nihayet bağırıp çağırmakla kimesyi güreştirmek kabil olamayacağını görerek sustular.

Evvelâ, ikinci sınıf güreşçiler tutuşmuştu. Alafranga güreş yapıyorlar.

Bu nevi güreşe karşı halkta hissolunur bir lâkaydî var. Profesyonel pehlivanlar, serbest güreşe başlayıncaya kadar bu alâkasızlık devam etti. Nihayet, Himmet ile Çoban Mehmet tutuştular. Çoban Mehmet bir Ispanyol boğa güreşçisi gibi kollarını sallayarak ortaya çıktı, Himmet pehlivanla elele verdikten sonra, biribirlerinin canına kasdetmiş gibi boğaz boğaza geldiler. Kâh Himmet alta giriyor, kâh Çoban.. İki tarafın da teşvikçileri var:

— Ha bre Çoban...

— Göreyim seni Himmet!

Altta kalan pehlivanın boyun damarları arada bir ok gibi şişiyor, tekrar üste çıkmak için gergin kollarının bütün kuvvetini sarfederek mezbuhane çırpınması, seyircileri heyeçandan kırıp geçiriyor.

Himmet'in çelik gibi bir vücudü var. Çoban Mehmedin kalın ensesine, iri kuvvetli pazularına aldananlar, Himmet'i bir hamlede yere vuracağını bekliyorlar.

Fakat, Himmet, Çobanı daima altında tutmağa muvaffak oluyor. Alta kendisi girse de çok geçmeden gene üste çıkıyor.

Bir aralık, sahnede müthiş bir gürültü koptu, ağır bir cismin sukutundan mütevellit korkunç bir ses duyuldu: Himmet pehlivan Çobanı kaldırıp yere vurmuştu. Seyirciler bir ağızdan bağrıştılar:

— Tamam! Oldu!..

Halbuki, hakem, Himmet'i henüz galip ilân etmiyordu. Çünkü Çoban sırt üstü yere düşer düşmez kendini toplayıp tekrar yüzükoyun gelmişti.

Localardan itirazlar devam ediyordu:

— Himmet galiptir!

— Çoban yenildi...

— Hakem haksızlık ediyor...

Bu son söz hakem Yusuf pehlivanı harekete getirdi. Senelerce Amerikada sırtı yere gelmeden pehlivanlık yapan bu eski Türk güreşçisi, seyircilere dönerek Rumeli şivesile bağırdı:

— Akim dediğin elbet bişey bileyr ki buraya komuşlar.. Ser best güreşte emetörler (amatör) omuz yere geldikte bitmiştir! Ama, profeşyoneller, sırtı yere geldiğinde gübeği üstünde şülecene bir dakika durmalı!.

Yusuf pehlivanın, sözleri tesirini gösterdi. Gürültülerin arkası kesildi.

Neticede puvan itibarile Himmet pehlivanın galip olduğu ilân edilince, alkışlar ortalığı inim inim inletti. Locada oturan bir zat ayağa kalkarak:

— Yaşasın Türk pehlivanları!. diye başlayan kısa bir nutuk irat ettikten sonra etrafına dönerek, mazeret beyan etti:

— Kusura bakmayın.. Kendimi zaptedemedim!.

Halk yavaş yavaş dağılmağa başlamıştı. Koridorlarda, güreşçilerin leh ve aleyhinde dedikodular devam ediyordu.

M.S.

Kari Sütunu

Elektrik istiyorlar

Aldığımız mektuptur:

"Bizler Beşiktaşta, Vişne zade mahallesi, Sporcu Adil sokağı sakinlerindeniz.

Bizim sokağımızda dahil olduğu halde civarımızda beşaltı sokak vardırki bunlar şimdiye kadar elektrik veya hava gazı ile aydınlatılmak şerefine mazhar olamamıştır. Bundan dolayı evlerimize gidüp gelmekte pek büyük zahmet ve sıkıntılar çekmekteyiz. Bilhassa yağmurlu ve karlı zamanlarda bu fecaat büsbütün artmaktadır.

Mahallemizin çukur çeşme denilen bir mahalli vardır, bu mahal altı sokağa nazırdır, eğer Belediye lütfen ve inayeten buraya kuvvetli bir elektrik lambası korsa hem sokaklarımız karanlıktan kurtulur, hem de gelüp geçerken Belediyenize bol bol dua ederiz. Ne olur bizde bu memleketin evladıyız, bu ihtiyacımızın muhterem gazeteniz delâletile temin edileceğine emin olarak müteselli olmaktayız efendim."

.ndec-edş.bi

Matbuat balosu

9 Şubatta

Istanbulun en güzel, en kibar ve muhteşem balosu bu sene bayramın ikisine tesadüf etmektedir. O gece davetliler fev kalâde parlak bir gece geçireceklerdir.

Gazetelerin karikatür ve resim işlerile meşgul olan arkadaşlar balomuzu tezyin ve mükemmeliyetini temin için gayet cazip sürprizler hazırlamaktadırlar.

İzmir vilâyet kongresinin içtimaı

İZMİR, 7 (A.A.) — Gecikmiştir" Cümhuriyet Halk fırkası İzmir Vilâyet kongresi bu akşam saat 17 de Bahribabadaki halk evinde toplanmıştır.

Kongreye on biri İzmirden olmak üzere 64 murahhas iştirak etmiştir.

Kazalardan gelen raporların heyeti umumîyede müzakeresini kolaylaştırmak üzere bir tetkik ve tasnif encümeni seçildikten sonra Vilâyet heyeti idaresi için 8 âza intihap edilmiştir. İntihabat, namzet gösterilmeksizin serbest olarak yapılmıştır.

Ankarada toplanacak umumî kongre için 4 murahhas seçilmiştir.

Memlekette

Bir idam Kararı

Yalvaçta bir katil idama mahkûm edildi

Akşehirden bildirildiğine göre, Yalvaçın Kurusarı köyünden Hasan isminde bir genci kocaman bir pala ile öldürmek cürmile mahkemeye verilen ayni köyden Kırış oğlu Kara Mehmedin muhakemesi rüyet edilmiştir. Muhakeme neticesinde maznun Kara Mehmedin, bu cinayeti tasavvur ve tasmim neticesi işlediği sabit olduğu için idam edilmesine karar verilmiş, dosyası Temyiz Mahkemesine gönderilmiştir.

Yalvaçta feci bir cinayet

Akşehirden bildirildiğine göre, Yalvaç kazası Belediye eczacısı mütekait binbaşı Remzi B. boğazından ve sair yerlerinden yaralanmak suretile öldürülmüştür. Tahkikat neticesinde cinayeti, Görgüz köyünden Sabri Bey oğlu Server isminde bir gencin işlediği anlaşılmış ve suçlu tevkif edilmiştir. Maznun yakında ağır ceza mahkemesinde muhakeme edilecektir.

Amasra limanında kırmızı fener

Amasra dalgakıran müntehasına ve liman medhaline bu ay başında bir buçuk milden görünür kırmızı bir fener konmuştur. Gemilerin bu kırmızı fenerler 3-4 gomine açık geçmek üzere limana girip çıkmaları liman idaresince kaptanlara tamim edilmişitr.

Edirnede Yeşil hilâl

Edirne Erkek muallim mektebinde sıhhat birliği namile bir teşkilât vücude getirilmiştir. Sıhhat birliği heyeti idaresi Yeşilhilâl cemiyetine müracaat ederek Edirnede bir şube açılmasını teklif etmiş ve cemiyetten Yeşilhilâl teşkilâtına ait kitap, mecmua ve risale ve sair gönderilmesini istemiştir. Yeşilhilâl cemiyeti istenilen risale ve mecmuaları göndermiştir.

Yeni pullar

Damga matbaası yeni harflerle 29 çeşit damga pulu başmağa başlamıştır. Bundan başka 19 çeşit üzerine posta idaresi için basmakta olduğu 12 milyonluk siparişin de yarısını ikmal etmiştir. Şimdiye kadar 10, 20 paralık, 1, 4, 5, ve 6 kuruşluk olmak üzere 7 çeşittir.

Poliste

Yangın yerinde Bir kadın

Bir adamın 114 lirasını aşırdı

Düzceli Hakkı Efendi isminde birisi Süleymaniye civarında yangın yerinden geçerken önüne bir kadın çıkarak Hakkı Efendi ile konuşmaya başlamıştır.

Bunlar biraz yürüdükten sonra yanlarına bir de erkek gelmiştir. Üç ahbap yangın yerinde bir müddet konuşmuşlar bilhare kadınla erkek Hakkı Efendinin yanından ayrılmışlardır. Biraz sonra Hakkı Efendi cebini yoklayınca 114 lirasının aşırılmış olduğunu görmüştür. Hakkı Efendi derhal polise müracaat etmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde Hakkı Efendi ile konuşan erkeğin Sabri isminde birisi olduğu anlaşılmıştır. Sabri yakalanmıştır. Sabrinin yanındaki kadının da Aliye isminde birisi olduğu tesbit edilmiştir.

Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Tabancalı adam

Memduh isminde 19 yaşlarında biri Kumkapıda dolaşırken ahvali şüpheli görülerek polisler tarafından yakalanmıştır. Memduhun üzerinde büyük bir tabanca bulunmuştur.

Ayağı kayınca

Galatada Şişhane yokuşunda Sebil çıkmazında oturan İstanbul umum sigorta şirketinde memur Man Efendi dün Galatada Sigorta hanı içinde ayağı kayarak düşüp başından yaralanmıştır.

Polise hakaret

Erenköyünde Azizin memurini zabıta tarafından yakalanmasına çalışıldığı sırada, merkumun akrabasından ve Ereköy sakinlerinden Arnavut Osman, Ermis, Saffet, Adil Azizin firarını teshil maksadile polise hakaret ve tecavüzatta bulunduklarından hepsi yakalanmışlardır.

Kaçak pürolar

Fındıklıda set üstünde 43 numaralı hanede sakin Kemal Efendi Galatada rıhtım caddesinde şüpheli bir vaziyette geçmekte iken, zabıta memurları atrafından çevrilerek üzeri aranmış, 89 adet İtalyan markalı püro sigarası zuhur etmiştir. Merkum, yakalayan memurlara bir lira rüşvet teklif ettiğinden hakkında muamele ye başlanmıştır.

Küçük Haberler

* Geçen 931 senesi zarfında İstanbul İcrasına alacaklılarile konkordato aktetmek üzere (35) müessese müracaat etmiştir.

* Seyrisefain Muhasebecisi Sadettin Bey vazifesinden ayrılmıştır. Muhasebeciliğe muavin Talât Bey tayin edilmiştir. Sadettin Bey Yalova müessesesinin müdürlüğünü ifa etmekte devam edecektir.

* Beyazıt yangın kulesinin esaslı surette tamirine başlandığını yazmıştık. Kuleye su getirmek üzere tesisat yapılmıştır.

Mersin kurtuluş bayramı

MERSİN, 5 (Hususi) — Beş Kânunusani güzel Mersinin kurtuluş bayramıdır. Bu münasebetle bugün şehrimizde muazzam tezahürat yapılmıştır. Millî mücahede esnasında memleketlerini kahramane müdafaa etmiş olan Mersinin şehirli ve köylüleri o zamanki kiyafetlerile ve silâhlarile Mersinin kurtuluşunu temsil eden bir resmi geçit yapmışlar ve halkta derin heyecanlar uyandırmışlardır. Öğleden evvel Belediyede ve öğleden sonra Halk evinde resmi kabul yapılmıştır.

Akşam Tüccar kulübü salonlarında zabitan şerefine bir çay ziyafeti ve gece de Mücahedei milliyeye iştirak eden köylüler şerefine bir müsamere verilmiştir.

Seyrisefainde istihlâk kooperatifi

Seyrisefain İdaresi kendi memurları için bir istihlâk kooperatifi teşkiline karar vermiş ve hazırladığı nizamnameyi Şirketler Komiserliğine vermiştir. Kooperatif, İdare memurlarına ucuz yiyecek ve giyecek tedarik edecektir.

Diğer taraftan Seyrisefain fabrikalarında çalışan ameleler de kendi aralarında bir istihlâk kooperatifi yapmayi düşünmüşler ve bu iş için hazırlıklara başlamışlardır. Kooperatif ameleler tarafından idare edilecek, Seyrisefainden de yardım görecektir.

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

9 K. SANİ 1932

IDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: 24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen malûmata nazaran bugün hava bulutlu olacak, rüzgâr şimal istikametinden esecektir. Dün tazyiki nesimî 758 milimetre, azamî hararet 10, asgarî 4 derece idi. Yağış muhtemeldir.

Haftanın Yazısı

Baştan savma!

— İsminiz?. .

— Ali Rıza.

— Babanızın ismi?.

— İsmail Hakkı.

— Kaç yaşındasınız?

— Kırk iki .

— Nerede oturuyorsunuz?

— Parmakkapıda Nezahet apartmanında..

— Ne iş yaparsınız?

— Muharrirlik ederim.

— Evlimisiniz?

— Hayır bekârım

— Kaç çocuğunuz var?..

— Efendim bekârım..

— Anladım kaç çocuğunuz var.

— Bekârın çocuğu olur mu?

— Efendi, sen mi ifade alacaksın, ben mi?

— Siz efendim.

— Öyle ise cevap ver.. Kaç çocuğun var.

— Çocuğum yok efedim .

— Erkek mi kız mı?

— Yok efendim..

— Söylesene efendi. Erkek mi kız mı?..

— Beyim çocuğum yok ki; erkek mi kız mı söyleyeyim...

— Demek ifadeden imtina ediyorsun? .

— Evet. .

— Pek âlâ.. Şimdi söyle bakalım.. Sen şu madamı Beyoğlunda her gün takip ediyormuş sun .

— Haşa! Ben öyle adam değilim...

— Uzatma efendi! Bu madam Tünelden gelirken kürkçü dükkânına girmiş. Sen kapıda beklemişsin.. Oradan çıkmış bir yere girmiş, sen de girmişsin, oradan çıkmış pasaje girmiş sen de arkasından.. Sonra Galatasaraydan tramvaya binmiş sen de peşinden.. Taksimde inmiş, sen de.. Ayaspaşaya gitmiş.. sen de ardından... Oradan (elindeki kâğıda bakarak) tekrar geri dönmüş.. Sen de dönmüssün. Taksimde tekrar tramvaya binmiş, sen de binmişsin nihayet burada karakolun önünde vatmana arabayi bağlatmış.. İnmiş. Sen de arkasından.Karakola girmiş. Sen de ayacıkların la girmişsin .

— . . . . . ,

— Söylesene beherif!

— Allah belâsını versin..

— Kimin?..

— Gözü körolsun..

— Kime beddüa ediyorsun? Kendine gel! Burası hükûmet dairesi. .

— Hayır beyim hayır. Birisi var da...

— Söyle bakalım hâlâ inkâr mı?.. .

— Hayır ne inkâr edeceğim.

— Demek madamı takip ettin? .

— Evet!.

— Utanmıyor musun âlemin..

—Affedersiniz.. Ben madamın kocasının arkadaşıyım.. Kocası bana madamı takip etmemi söyledi..

— (Madama hitaben) Bakınız Madam ne diyor?..

Madam — Benim kocam yok ki;

— Gördün mü?

Muharrir — Nasıl yok. Madam bizim arkadaşlardan Hüseyin Hüsnü Beyin haremidir.

Madam — A.... Bu adam delidir.. Benim adım Madam (Pırtılyan) dır. Kocam öleli dört sene oldu...

Muharrir — Dinleyin beyim.... Bugün saat bir buçukta Tünelden çıkarken arkadaşlardan Hüseyin Hüsnüye rast geldim. Nereye gittiğini sordum. İşim var dedi. Benim de işim yoktu beraber gidelim dedim. Biraz düşündükten sonra bana dedi ki: "— Sen polis filmleri seversin. Sana bir şey havale edeceğim... Şimdi buradan benim karım geçecek.. Sana gösteririm. Şunun nerelere gittiğini bana öğreneceksin. İşin var mı?

"— Yok!

— Öyle ise gözünü seveyim. Şu kadını takip et! amma sakın belli etme!. dedi.,,

Biraz bekledik.. Neden sonra Tünelden bu Madam çıktı. Ben de arkasına düştüm.. Tabiî arkadaş hatırı için!.. Buraya kadar geldik.. Şimdi Madam şikâyet ediyor.. Hem de kocasını inkâr ediyor... .

* * *

O akşam Hüseyin Hüsnü Bey polis karakoluna celbedildiği zaman şu ifadeyi vermiştir

— Efendim! Ali Rıza Bey arkadaşımdır. Kendisini severim. Yalnız biraz yapışkandır. Bugün bir buçukta Tünelden çıktım. Mühim bir randevum vardı. Beni görünce beraber gelmek istedi.. Yakamdan atmak için, ilk rast geldiğim kadının peşine saldım .

— Demek o madam sizin zevceniz değil?...

— Hayır efendim!..

— Neden âlemin karısına, karımdır dediniz!..

— Kime dedim?.

— Ali Rıza Beye..

— Vallahi komser bey! Eğer siz onu tanısanız, başımızdan atmak için değil âlemin karısına kayıvaldenizin bile peşine salarsınız.. O ne çam sakızıdır...,

* * *

O günden beri Ali Rıza Bey le Hüseyin Hüsnü Bey dargındırlar.

FELEK

Tiyatro musahabesi

"İş adamı,,

Octave Mirbeau, geçen asır sonu Fransız muharrirlerinin en garip ve en ziyade şöhret kazanmışlarından biri idi. Kuvvetli bir hayali ve san'ati ne hâkim bir kalemi vardı. Romanlarının başlıcaları, "Abbé Jules,, ile "Sébatien Roch,, u hâlâ arasıra okunuyor; fakat en meşhurları, "Le Journal d'une femme de chambre,, ile "Le jardin des supplices,, artık, ilk zamanlar uyandırdığı öfkeli heyecandan ziyade tebessümle karşılanıyor. Piyeslerine gelince, Reşat Nuri Beyin "İş adamı,, diye tercüme ettiği "Les affaires sont les affaires,, den başkası artık ne oynanıyor, ne de okunuyor.

Mirbeau bir hicviyeci idi; insanların hepsinin fena olduğuna kani idi ve bütün eserlerinde bunu söyledi. Fakat zaaflarımızı tebessümle değil, hiddetle seyrederdi. Zaten yalnız yazarken değil, hiddetle seyrederdi. Zaten yalnız yazarken değil, hususî hayatında da insanlardan korkar, onların daima bir takım kötülükler düşünüp yaptığını zannedermiş. İndinde kendisi dahi fena bir adamdır. "Le journal d'une femme de chambre,, ın mukaddemesinde de rki:

"Mlle Cecile C. bana, hâtıratını yazdığı defterleri getirdi ve sadece üslûbunu biraz düzeltip neşretmemi söyledi. Bu teklifi kabul etmemeli idim; fakat ne yapayım, Cèsile güzel bir kızdı, ben de bir erkeğim,,

Bedbinliğin bu derecesi nihayet çocukluğa varıyor; Mirbeau'nun bütün yazılarında da bunun için bir basitlik, çocukluk hâli vardır.

Gün geçtikçe Mirbeau'nun bütün eserleri göçüp gidecektir, fakat öyle zannediyorum ki bu "İş adamı,, , klâsik bir eser olarak ilelebet değilse de, daha uzun zaman kalacaktır. Çünkü muharrir bunda kendi kabiliyetinin de fevkine çıkmış, bir tip yaratmıştır.

İsidore Lechat artık artık sadece bir piyesin kahramanının ismi değil dir; hiç bir vicdan, ahlâk kaydı tanımayan, kâr için her şeye razı, cahil fakat kurnaz, mürai insanlara verilen bir sıfat oluyor. Tıpkı Don Quixotte veya Tartuffe gibi bir şey oluyor.

İsidore Lechat artık sadece yalist geçinir, nüfusun artmasına taraftardır, fakat kibarlara intisap etmek ister, fukarayı ezer, çocuğu var diye bahçevanını kovar. Zamanının icabı, dinsizdir ve papas aleyhtarıdır; fakat intihabatta rey almasına yardımı olur diye karısını ve kızını her zaman kiliseye gönderir.Bu adam kimseyi sevmez; karısı da, kızı da ondan bizardır. Vakıa bir metresi vardır amma o da âdet yerini bulsun, bazı yerlerde güzel bir kadınla görülsün diyedir. Yer yüzünde yalnız oğlunu sever, onu şımartır; fakat onu bile kârından üstün tutmaz. O delikanlı bir otomobil kazasında ölünce babası yığılıverir, ağlar, ömründe belki ilk defa olarak insani bir ıztırap duyar. Fakat onun bu zaafından istifade etmek isteyenleri görünce derhal dirilir ve acısının arasında onları yere vurur.

Kızı ondan bahsederken: "Babam la işi olanlar şerefleri varsa şerefleri, paraları varsa paralarını kaybederler,, der.

"Les affaires sont les affaires,, in türkçeye tercümesi gayet müşkül iş lerdendi. Reşat Nuri Beyin tercümesi fena değil; fakat o müşkülâtı yenmiş diyemeyiz. Bir kere bazı yerleri ni çıkarmış, bunun için piyesin mânası değişivermiş. Belki bu tercüme kitap halinde çıkarken o yerler de ilâve edilir; o zaman tercümeden ayrıca bahsederiz.

Fakat doğrusu tercümesi kabil olmayan şeyler var. Bir kere İsidore Lechat'nın ismi. Bunun bayâlığını, sebep olduğu cinasları göstermek bilmem kabil mi?.. "Lechat,, kedi demektir; yani snf kendini düşünen, tırmalayıcı hayvan; hem ne kadar âdi bir isim. Fransa'da piyesin tutmasında bu ismin de bir tesiri olmuştur ve diyebiliriz ki İsidoreLechat ismi piyesin kendisi kadar kuvvetli bir şeydir. Ne bileyim, türkçede belki "Yezitzade,, veya "Domuzoğlu,, gibi bir isim "Lechat,, kelimesinin tesirini yapabilir.

"Les affaires sont les affaires,, hiç şüphesiz çok kuvvetli bir piyestir; fakat kuvvetli demek muhakkak iyi demek değildir. Onda yalnız bir tek adam vardır.Lechat; üst tarafı yalnız silik olmakla kalmaz, hiç bir hakikat leri yoktur. Mirbeau onlara beylik sözler söyletir. Ancak Lechat sahne de iken bir hayat havası eser; o çıkınca karşınızda ancak birer kukla görürsünüz.

Lechat rolü en zor rollerden biridir; İsmail Galip ikinci perdenin yarısına kadar doğrusu iyi oynadı. Fakat işin en zor ciheti son sahnelerdir. Lechat kızının bir âşıkı olduğunu ve o güne kadar itibar ettiği kimyaker Ganaud'nun işten, paradan üstün bir şeye, aşka inandığını duyunca hayret eder; bir takım ruh hakikatlerinin mevcudiyetini sezip kanatlerini değiştirmeğe başlar. Galip bu hayreti iyi ifade edemedi. Son sahneye, Lechat'nın kederi arasında hasımlarını yere vurması sahnesine de lâzım gelen kuvveti veremedi. Maamafih iyi idi.

Şaziye Hanım Mme Lechat, Neyyire Hanım da Germaine rollerini iyi oynadılar, onlar da ilk sahneyi hakiki mânasile ifade edemediler. O ilk sahne gayet sıkıcı bir şeydir; Lechat nın etrafındakileri ne kadar ezip bedbaht ettiğini gösterir. Halbuki Şazi ye ve Neyyire Hanımlar bu sahneyi çok hızlı oynadılar. Belki seyircileri nin sıkılmasından korktular; halbuki asıl maksat orada seyircileri sıkmak, bunaltmaktır.

Vasfi Rıza ile Hâzım, hiç bir kabahatleri olmadan, piyesi berbat ettiler. Halk onları görünce gülüyor. Bunun için son sahneyi, yani piyesin en trajik yerini birçok kişilerin kahkahası arasında dinledik. Ama onlar da niçin o rolleri kabul etmiş? Halbuki Vasfi Rıza, Lechat'nın oğlu Xavier rolünde ne iyi olurdu ve bizi Talât Beyi görmekten kurtarırdı. Bu Talât Bey sahneye çıkalı H. Kemal çok kazandı; insanı daha az sinirlendiriyor.

Behzat ile Emin Beliğ iki küçük rol kabul etmişlerdi ve iyi oynadılar. Bahçıvan rolünde Mahmut, haklı olarak, çok beğenildi.

Nurullah ATA

Yeni Rusya

Falih Rıfkı Beyin Yeni Eseri

Komşu Devlet için dilimizde yazılmış ilk tetkiyk.

Gençlik ve halk terbiyesi metotlarının, şehir ve cemiyet hayatının, kızıl fırkanın en eyi tahlili

ON FORMA, 150 KURUŞ

Tevzi Mahalli: Muallim Halit Kütüphanesi.

Hikâye

Tasarruf

Madam Hayganoş, yortu tedariki için çarşıya çıkaçaktı. Çocuklarını arıyordu..

Çocuklar, oynamağa sokağa çıkmışlardı. Bağırdı:

— Bedros, Mığırdıç!. Nerelerdesiniz zo?

Çocuklar annelerinin sesini duyunca koşuştular..

— Haydi çabuk olun, çarşıya gideceğiz.

Çocuklar giyindiler, hepsi beraber çarşıya gidiyorlardı..

Madam Hayganoş, yokuşu çıkarken belki on beş kere durakladı, kendi kendine mırıldanıyordu:

—Bu yokuş insanı öldürüyor.. Çarşıya çıkacak mısın, ille bu, derdi de çekeceksin. .

Nihayet duraklaya duraklaya, çarşıya geldiler. Şimdi çarşının başından, birer birer dükkânların hepsine girip çıktılar.. Hiç birisile pazarlığı uyduramıyorlardı. Bugünlerde kocasının da işleri iyi gitmediği için, Hayganoş, tasarruf için çeke çeke pazarlık ediyordu.

Böylelikle bütün dükkânlara girip çıkmış, tâ Mahmutpaşanın sağ tarafını takip ederek, aşağı inmiş, şimdi de sol tarafını takip ederek, yukarı çıkıyordu.. .

Bu sırada, dükkânların önünde duran çığırtganlar:

— Madam orada beğenmedin, bizde daha iyisi var.. Ne istersiniz?.

Madam Hayganoş :

— Siz çok pahalı satıyorsunuz, ucuz verirseniz gelirim...

— Gel gel madam! diye içeri aldılar..

Madam Hayganoş, artık buradan almağa karar verdi. Çocuklara birer kat elbise, fanila, çorap almıştı. Yolda mendil satanlardan da birer mendil aldı. .

Çarşıdan çıktılar, Makasçılara geldikleri vakit berber dükânlarını görerek hatırladı: Bari çocukları bu mübarek güne traş ettireyim diye, berbere girdiler... Müşteri olduğu için biraz bekledi ler..

Madam Hayganoş ta saçlarını kestirecekti. Fakat bir de bunun için 50 kuruş para vermek, kendisine güç geldi. Öyle ya, tasarruf lâzım. Onun için yalnız çocuklarını traş ettirdi.. Eve döndükleri zaman, kendi kendine düşünüyordu:

— Zor bir şeydir sanki traş olmak?.

Kocası da bazı evde traş oluyordu..

Zaten saçları o kadar çok uzamamıştı.. Malûm a, sadece biraz bıyıkları çıkmıştı.. Kocasının usturasını alarak aynanın karşısına geçti, bıyıklarını kendi traş edecekti.. Fakat beceremedi, dudaklarını doğradı. Kanlar içinde eczaneye koştu, bağlattı.. Akşam kocası geldiği vakit, karısının ağzını burnunu bağlı görünce sordu:

— Zo, bu nedir?

— Tasarruf yaptık, elli kuruştan kaçtık, dört lira doktor parası verdik...

SİNEMALAR

ÇANAK-KALE 1914-18

Türkün vatanını müdafaa hususunda gösterdiği kahramanlığı tasvir eden, Türk ve İngiliz ordularının yardimile vücuda getirilmiş sesli ve sözlü muazzam film.

Halkın en ziyade alkışladığı yıldız BARİE BELL tarafından çevrilen son sözlü film.

TALİ

Bu akşam: GLORYA SİNEMASI Huguette Ex-Duflos ve Roland Toutain'i GASTON LEROUX'nun meşhur zabıta romanından alınmış

SİYAHLI KADININ KOKUSU

filminde görmek ve alkışlamak için gidecekleri istiap etmek için çok küçük olacaktır.

İlâveten: FOX halihazır dünya havadisleri: Menfada bulunan sabık Kaiser ile ilk mülâkat.

Yerlerinizi tedarik ediniz!

(SARI ODANIN ESRARI) nı görmeyenler için bu film 11 pazartesi, 12 salı, 13 çarşamba, 14 perşembe, 16 cumartesi günleri saat 14,30 seanslarında gösterilecektir. Seanslarında temaşagiran,ayni biletle saat 16,30 "Siyahlı Kadının Kokusu" filmini dahi görmeğe hakkı olacaktır.

BUGÜN MAJİK SİNEMASINDA RICHARD TAUBER'i BÜYÜK VARYETE (Die Grosse Atraktion) filminde görüp dinleyiniz. İlâveten: FOX MAGAZİNE Türkçe şarkı söyleyen ve konusan Boğazici balıkcıları.

ASRİ SİNEMADA CANLI CESET

Bugün ve yarın saat 16,30 matinelerinde fevkalâde bir BALALAİKA ile san'atkâr muganniyeler iştirak edeceklerdir.

Hanımefendi, BOURJOİS Müessesesi, sizi, şayanı perestiş kılacak tedabiri düşünmüş ve sizin için SOİR DE PARİS pudra ve parfömünü ibda etmiştir. Tecrübe ediniz. Son derece memnun kalacaksınız.

Milliyet'in Edebî Romanı: 7

Güzellik Kraliçesi

Nezihe Muhiddin

Belkis gülmemek için cebri nefsediyordu.. Ruhunda iradesiz bir insanın şaşkınlığı vardı. .

Belkis gayri ihtiyarî sordu: —

— Bu akşamki baloya gidecek misiniz?

— Hiç istemiyorum... Fakat mecburum.

— Mecbur mu?!..

— Tabiî değil mi?. Gazetecilik..

— Sahi!... Acaba kimi intihap edeceklerini tahmin ediyor sunuz?

Belkis bu cümleyi söylediklen sonra kıp kırmızı oldu.

— O gece en ziyade rey alan "Zühal Ferda,, Hanım idi...

— Bu namı müstearı mı? Hangisi idi tarif eder misiniz?

— Bilmem, dikkat ettiniz mi "13,, numaralı genç kız... Açık penbe bir tuvalet giymişti...

— Çok sarışın.. Çok penbe tenli bir Hanım?..

— Evet tuvaletile cildini fark etmek biraz güç oluyordu..

— Güzel bir kız... Cidden güzel!...

Vedat Naci Belkisi tasdik ediyordu:

— Güzeldir.. Orijinal bir tipi var. Her halde birinciligi kazanacak. Endamı çok müstesna...

Belkisin gözleri hayretle açılmış Vedat Naciye bakıyordu. Genç adam bir arkadaşile konuşur gibi kayıtsızdı. Karşısında, bir gece evvel güzelliği etrafında sitayişler, takdirler ve nümayişler yapılmış bir genç kızın bulunduğunu unutmuş mu idi acaba? Belkisin gururuna hiç ehemiyet vermiyerek diğer bir kadının güzelliğinden böyle mu balâğalı bir lisanla bahsetmesinde ne maksat vardı? Kıskandırmak mı? Tahrik mi? Genç gazetecinin sözleri tesirsiz kalmadı.

Belkisin kalbinde ince bir tel kopmuştu. Dudakları titreyerek cevap verdi:

— Fakat bir Türk güzelinden ziyade bir Rus güzeline benziyordu.

— Haklısınız.. Zühal Ferda Hanım hakikaten bir Rus güzeline benziyor. Fakat iştirak edenlerin içinde ondan daha güzeli yok ki.. Meselâ Türk güzeli diye o pullu al elbiseli doksan kiloluk hanımı mı intihap etsinler? Görmediniz mi kolları Kurtdereliye taş çıkarıyor. Ya filizî tuvaletli güzele dikkat ettiniz mi? Bir korsa bir sütiyen bile takmamıştı.. Tulûat kumpanyasında sahneye çıkan şantözler gibi güzellik müsabakasına çıkılır mı?.

Gülüştüler.. Belkis biraz neşelenmişti.

— Ne tuhaf tarif ediyorsunuz Vedat Bey. -dedi-

— Hakkım koy mu? Hele masaya çıkdıkları zaman, siyahlı güzelin hali hiç gözümün önünden gitmiyor.. Masaya çıkar çıkmaz bir elini ensesine öbür elini beline dayayarak ya-Allah der gibi fırıl fırıl dönmesi az komik mi idi?. Edalı taze diyenler olmuştur belki.. Fakat benim sinirime dokundu..

— Pullu al elbiseliyi de beğenenler var mıydı acaba?

— Ona ne şüphe?. Yağ tüccarlarını, koyun krallarını unutuyor musunuz?

— Epice rey almıştır öyle ise..

Gülüşüyorlardı.. Vedat Naci mevzuu değiştirmek istedi. Masalarda ve duvarlardaki resimlere göz gezdirerek sordu:

— Salonunuzda ne kadar çok resim var Belkis Hanım.. Şu sarışın genci tanıyor gibiyim..

Belkis hafifçe kızardı:

— Nedim Münir -dedi- .

Vedat Naci hatırasını yoklar gibi ağır ağır:

— Nedim Münir??.. -diye tekrarladı-

— Ziver Paşanın oğlu.

— Akrabanız mıdır?.

— Hayır.. Komşumuz.

— Tenis arkadaşınız olacak?

— Evet.. Hem de nişanlım!.

Vedat Naci asabî bir hareket yaptı. Garip bir parıltı ile yanan gözlerini Belkisin eline çevirdi..

— Ne kadar dikkatsizmişim! -dedi- o gece ve hattâ hâlâ parmağınızdaki nişan halkasını görmemiştim.. —Sonra ilâ ve etti— İnsan yüzünüze bakmaktan elinize vakit kalmıyor ki..

Vedat Naci soğuk bir sesle adeta istihzaya benzeyen bir tavırla devam ediyordu:

— Nişanlınızın dün geceki hâdiseden haberi yok mu?

— Hayır henüz haberdar olamadı..

— Demek burada değiller..

— Pariste bulunuyor..

Vedat, Münirin bahsini uzattıkça bu sefer Belkis sıkılıyordı. Genç kızın beyninde sabit bir fikir vardı..

— Demek, Zühal Ferda Hanım muhakkak kraliçe olacak?.

— Siz müsabakaya girmediğiniz için evet..

Belkis bir hamlede ağzından kaçıracaktı:

— Kararımı değiştirdim.. Müsabakaya gireceğim!.

Fakat kendini topladı her saniye kalbini kemiren bu kararı belki yüzüncü defa gene dudaklarının arasında hapsetti.. Vedat, Belkisin dalgınlığını, can sıkıntısına benzetti: Tekrar müsabakaya girmesini teklif eder gibi söylemişti. Hemen tashih etti:

—Sizi bugün sıktım.. Tekrar beni affetmenizi yalvarıyorum.. Artık yanımızda bir daha müsabaka sözünü söylemiyeceğim. Kararımızın ciddiyeti böyle şakalara sığmıyacağını tamamile hissediyorum.

Belkis utanmasa ağlayacaktı.. Cümlei asabiyesi çok karışmıştı. Hele Vedat Naci bilmiyerek onu ne kadar üzüyordu?. Kaç defa ağzını bağlamak kararını alst üst etmişti. Halbu

Belkis istediğini dima yapmağa alışmış bir kızdı. Şimdiye kadar fena ve zararlı bir şey istemediği için önünde hiç bir maniaya tesadüf etmemişti. Fakat şimdi bu arzu, her ne pahasına olursa olsun gittikçe benliğine hükmediyor, kalbinde taşıyordu.. Vedat Nacinin, cidiyeti, sebatı hakkında peyda ettiği kanaati bozmak, ona hafif meşrep bir çocuk gibi görünmek te işine gelmiyordu.. Hangi tarafı feda edeceğini bir türlü kararlaştıramıyordu. İçinde didim didim bir yorgunluk ve karışıklık vardı.

Adnan Bey içeri girdi.. Vedat Naciye mültefit davrandı.

— Teşrifinize memnun oldum beyefendi.. Dün geceki meseleyle alâkadar mı acaba? Dünkü teklifi tekrarladınız zannediyorum..

Belkis lâkırdıya karışmadı. Vedat Naci tekrar af talep eder gibi, itiraz eder gibi söyledi:

(Devamı var)

Tarihî Tefrika: 25

Sabatay Zevi!

Nakleden: R. N.

Sabatay Zevi üçüncü defa olarak evlenmişti

Bu seferki zevcesi Sara; ne güzel ve ne de zengindi. Fakat ev kadınıydı

Sabatatyon dedikleri nehrin öbür tarafına geçerek kaybolduklarını söylenen bu on kabileden Taftali kabilesine mensup bir adam ile yolda tesadüfen görüştüğünü söyleyen Baruh ondan bir de mühim vesika aldığını iddia ediyordu. Bu tarihî "vesika,, Sabatyon nehrinin öteki tarafına geçmiş olan yahudiler tarafından yazılmıştı. Bu vesikada hülâsa olarak şöyle deniyordu: Kaybolan İsrail oğulları "mesîh,, in gelmesini bekliyorlardı. O gelir gelmez bunlarda binlerce kişilik ordular halinde meydana çıkıp görüneceklerdi!..

İşte bu vesika masalı Sabatay Zevi için yeni bir kuvvet daha teşkil ediyordu. Fakat Sabatay'ın halk arasındki ehemmiyetini arttıran asıl mühim hâdise şu oldu: Pek ağır bir fakru sefalete düşen Kudüs yahudileri Sabatay Zevi'ye müracaatla kendilerine bir çare bulması için rica etmişlerdi. Sabatay bu müracaata karşı alâka ve ehemmiyet gösterdi. Bir çare bulcağını temin etti. Ve derhal sarrafbaşı Rafail çelebi ile görüşmek üzere Mısıra hareket etti. Sarrafbaşı meseleyi anlar anlamaz bir dakika bile tereddüt etmeden Sabatay'ın emrine mühim mikdarda para tahsis etti. Sabatay böyle bir muvaffakıyetle tekrar Kudüse döndüğü zaman dindaşları tarafından pek büyük bir hararetle karşılanmış ve sevincinden ne yapacaklarını bilmeyen yahudiler gayriihtiyarî olarak şöyle söyleyerek meğe başlamışlardır:

— Elçi gibi gitti, kurtarıcı (mesih) olarak geldi!..

"Kurtarıcı,, ve "mesih,, kelimeleri artık ağızdan ağıza dolaşıyordu. Fakat Sabatay'ın bu Mısır seyahati diğer bir noktadan daha nazarı dikkati celbediyordu. Sabatay Mısırdan dönerken yanında bir de kadın vardı: Üçüncü defa evlenmiş oluyordu!.

Bu kadın kimdi?.. Nasıl bir kadındı?. Sabatay'ın ilk iki zevcesinden ne suretle ayrıldığı unutulmamıştır. Sabatay'ın ilk iki zevcesi biribirinden güzel kızlardı. Bunlardan malûm surette ayrıldıktan sonra senelerce bekâr yaşayan Sabatay'ın şimdi tekrar izdivac etmesinde elbette bir takım sebepler vardı. Fakat her şeyden evvel, bu üçüncü zevce diğer ilk zevceleri gibi değildi. Yani bu üçüncü izdivaçta kadının ne zenginliği ne de güzelliği düşünülmemiştir. Bir kadın zengin veya güzel olması dolayısile değil de iyi veya fena bir ev kadını olmak itibarile düşünülmüştür. Ev kadını, çocuklarına, kocasına iyi bakan bir zevce olmak... İşte kâfi olan bu idi. Sabatay'ın da bu son izdivacında âmil ve müessir olan sebep bu oluyordu.

Yalnız bunu halkın muhakeme ve mantıkına kabul ettirmek müşküldü. Çünkü halkın noktai nazarınca böyle basit bir kadının Sabatay Zevi gibi fevkalâde bir adama hayat arkadaşı olabilmesi muvafık görülmüyordu.

Sabtay'ın bu üçüncü izdivacı anlatılacak bir maceradır: Sabatay'ın üçüncü zevcesi olan kadının adı (Sara) dır. Kendisi Lehistanda doğmuştu. Kimin kızıydı? Anasını, babasını bilen yoktu. Yalnız (Sara) hakkında söylenen şeylere göre kendisi altı yaşlarında iken anasını, babasını kaybetmiş, kızcağız ondan sonra bir manastıra kapatılmıştır. Bundan anlaşılıyor ki Lehistanda yahudiler katliâm edilirken (Sara) nın da anası babası öldürülmüş, küçük kız da hıristiyan edilmek üzere bir manastıra konmuştur. Başka bir rivayete göre de (Sara) küçük iken annesinden, babasından alınarak manastıra kapatılmış, bunun üzerine anası, babası da kederlerinden ölmüşlerdir. Fakat bu rivayetin hususî bir maksatla uydurulduğu tahmin edilebilir. Görülüyor ki (Sara) nın çocukluğuna ait hatırat karanlıktı. Böyle küçük yaşta anasından, babasından ayrılarak bir Leh manastırına kapatınlan çocukta, bu vak'a ve muhitinin tesiratı her halde pek derin izler bırakmıştı. Çocukluğu, gözünün önündeki bir çok kilise resimleri, günlük kokuları ve mumlar teganniler arasında geçmişti. Yetişmiş bir kız olduğu zaman ise artık muhitinin iyi veya fena teessirleri altında büyümüş bir kız olmuş demekti.

Bir gün yahudi köylüler, mezarlığa gelerek bir ölü getirmişlerdi. Gelenlerin nazarı dikkati mezar taşları arasında güzel bir kıza dikilmişti. Kıyafeti iyi olmamakla beraber tabiî bir güzelliğe malik olan bu genç kızın gözleri yahudilere mahsus olan bakışla bakıyordu Herkes kızın etrafını aldı. Nereden geldiğini, nereye gitmek istediğini soruyorlardı. (Sara) da — çünkü bu kız ondan başkası değildi — kendi tercümei haline dair muvafık gördüğü, yahut bile bildiği kadar malûmat verdi. İhtimali olan bir şey varsa o da bu kızın yalan söylemesi idi. Çünkü etrafını saranlara şöyle diyordu:

— İki gece evvel babamın ruhu bana göründü. Kendisinin muztarip olduğunu söyledi. Çünkü kızı yahudilikden çıkarılmış, hıristiyan edilmişti. Babam bundan dolayı çok ıztırap çektiğini söylüyordu. Babamın ağladığını görüyordum. Ne yapmam lâzım olduğunu sordum. Bana:

— Bu manastırdan çık, kaç dedi, doğru yahudi mezarlığına git, orada taşların arasında otur, bekle!.. İki güne kadar o mezarlığa ölü gömmek için yahudiler gelecektir. Bu yahudiler maksadına vâsıl olmak için sana yardım edeceklerdir.

(Devamı var)

Alman seyyahlar gelecek

Bu sene dünya iktisadî buhranı had bir devreye girdiği için limanımıza pek az seyyah vapuru gelecektir. Her sene uğrıyan Homerik gibi transatlantik vapurları gelmiyecektir.

Bu sene nispeten ucuz seyahat temin ettiği için bir kaç Alman vapuru gelecektir. Bu kabil vapurlarla gerçi adet itibarile bir çok seyyah gelmekte isede çok ucuz şerait içinde seyahat ettiklerinden bunlar şehirde büyük para bırakmamaktadırlar.

İlk vapur bu ay içinde gelecektir.

Köylerin idare teşkilâtı

ANKARA, 8. — Dahiliye Vekâleti köylerin idare teşkilâtına yeni bir şekil vermektedir. Köy kanunu bütün köylerde tatbik edilmeğe başlanılmıştır. Kanun yeni harflerle 40000 nüsha olarak basılmıştır. Bunlar bütün köylere tevzi edilecektir.

Bundan başka şimdiye kadar köy bütçelerinin kabiliyet tatbikiyesi bütçelerinin kabiliyet tatbikiyesi olmadığı görülüyordu. Dahiliye muayyen bir formül dahilinde bir köy bütçesi nümunesi çizmiştir. Bu bütçe nümunesile köy kanununun bütün maddelerine ait bir izahnameye hazırlanmaktadır.

İrakın Ankara sefirliği

ANKARA, 8. — Irak hükümeti Ankaraya bir sefir tayinine karar vermiş, Bu hususta Hariciye Vekâletinden istimzaçta bulunmuştur.

Verilen haberlere göre Kıral Feysalın biraderi Emir Zeyd Irakın Ankara sefirliğine tayin olunacaktır.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Barlar Kapanacak mı?

(Başı 1 inci sahifede)

çalışmaktan men'i üzere bütün bar ve varyete gösterilen yerler kapanacak... Görüştüğüm bir iki imprezaryo bu noktada ısrar ettiler. Bilhassa bar artistlerine acentelik eden M. Olivenbaum dün bana dedi ki:

— Barlar kapanmak tehlikesine maruzdur. Memleketet yetişmiş Türk artisti olsa mesele yok!. Hatta yalnız artistler değil, bu işle meşgul olan acenteler ve imprezaryolar bile ecnebidir. Ben de 25 seneden beri Türkiye'de çalıştığım halde, Bulgar tabiiyetindeyim.

M. Olivenbaum hem bu sözleri söylüyor, ham de bürosunu dolduran İmprezario, kadın erkek bir kaç artistin yüzüne bakarak sözlerine tastik işareti bekliyordu:

— Öyleyse bura da bir mektep açarak artist yetiştirmeli, dedim.

— Evet, bir balet mektebi açarak Türklerden artist yetiştirmeli. Fakat şimdilik her müessesenin muvakkat getirtmesine müsaade etmelidir. Artist olarak bir iki Türk kadını tanırım. Onlar da ecnebiler kadar bu sanatta müstaittirler. Fakat çalışmaları lâzımdır...

M. Olivenbaum, karşıda geniş koltuk üzerinde oturmuş, lâkayt bir tavırla bizi dinliyen, ve sigarasından ağız dolusu dumanlar savuran güzelce bir kadını gösterdi:

— İşte çok müsteit bir Türk artisti.. fakat tembel; çalışıp ileri gitmek istemiyor.

Kendisinden bahsedilen bu sözlere hafif bir tebessümle mukabele etti. Muhaveremiz fransızça cereyan ettiği için, kendisine tariz edildiğinin farkına varmamış, muhatabının sözlerini ihtimal ki bir iltifat zannetmişti.

M. Olivenbaum'a sardum:

— Türkiyede kaç ecnebi artist vardir?

— Bugün İstanbul'da 30 - 40, Ankarada 40 kadar ecnebi artist vardır. Ankara'da ayrıca 10 Türk artisti de var. İstanbulda yüksek bir Türk artisti tanırım: Zehra Ahmet Hanım. Bu kadın İstanbulludur. Josephine Backer tarzında numaralar yapıyor, pek iyi muvaffak ta oluyor... Bundan evvel Almanya'ya davet edilmişti. Orada günde yüz mark kazanıyordu.

İşte böyle Türk kadınları yetiştirilse ne iyi olur?..

— Bu artistleri nasıl angaje edersiniz?

— Artistler için Avrupa'da bulunan açentelerle muhabere eder, bunların hangi müesseselerde çalıştıklarını tahkik ettikten sonra, kendilerile bir aylık bir konturat yaparız.

— Fakat bunların ne dereceye kadar halkın rağbetine mazhar olacaklarini tahmin etmek lâzım değil mi?

— Şüphesiz lâzım... Onların Avrupa'da çalıştıkları müesseseler bize bu hususta bir fikir verebilir.

M. Olivenbaum, bürosunun divarlarını örten artist, balet resimlerini göstererek sözüne devam etti:

— Sonra şu gördüğünüz resimleri de celbederiz. Meselâ bir artistin sesi güzelse parmakları üzerinde iyi dans edebilirse bacaklarını iyi kaldırabilirse bizce matlûba muvafık bir artisttir.

— Ya fotografiler sizi aldatmış veya artist bacağını iyi kaldıramıyorsa!...

— Artistin işe yaramadığını ve halkın rağbetine mazhar olamadığını görürsek konturati feshederiz veya jüriye müracaat ederek kendisine verilen ücreti indiririz.

— Artistlere ne ücret verilir?

— Ücretler muhteliftir. Bir dansöze yol masrafından maada günde 5 - 8 lira, iki kişilik dansözlere 15 - 18, fevkalâde yüksek bir şantöze nihayet 20 lira verilir. Akrobatlara yaptıkları numaraya göre adam başına 4 - 5, balet heyetlerine de 50 - 60 lira verilir.

— Peki, bu artistler yalnız bir ay için mi celbedilirler?

— Eğer numaraları iyi ise bazen konturatları 15 gün veya bir ay için temdit edilir. Bunlardan 3 - 4 ay bir şehirde, bir memlekette kalanlar pek nadirdir. Artist ayni zamanda bir turisttir. Memleket memleket dolaşırlar, kazandıklarını da gene ayni memlekette sarfedip giderler. Bunlar hükümete vergi ve bize de yüzde 5 komisyon verirler... Bunların hayatları pek acıklıdır. Ekseriyetle müsriftirler. Burada kazandıklarını son habbesine kadar sarfettikten sonra giderken yol parasını da müşkilâtla tedarik ederler. Bence bunlar memleket iktısadiyatı için pek korkulacak adamlar değil, çünkü miktarları pek azdır. Gerçi bunların yerine Türkler kaim olsa çok iyi olur... fakat dediğim gibi mektep açmak, artist yetiştirmek lâzım...

* *

Amerika'da İtalyanlara karşı yapılan suikastlar

VASHINGTON 8. A. A.— Amerikan gazeteleri Amerikada bulunan İtalyan siyaset adamlarına ve eşrafına karşı dinamitle yapılan taarruz ve suikastları ittifakla takbih etmektedir. Bu gazeteler mücrimlerin şiddetli surette cezalandırmalarını istemektedir.

Sporcularımız geldiler

(Başı 1 inci sahifede)

bî bir hava içinde oynuyorduk ki tasavvur etmek imkân haricindedir. Bu asabiyetin daha fazla artmasına hakemin haksızlığı sebep olmuştur. Hakem, hakemlik yapmaktan çok uzaktı. Bir kere kendisi oyun idare etmek değil, oyunu bilmiyordu. Netekim bu cehlinin cezasını biz çektik. Birinci maçta yediğimiz iki gol tamamile ofsayttı. Böyle gol yememiz çocukların üzerinde çok fena tesir yaptı ve onlar da mecburen tutuk oynadılar. Hakem bizim yaptığımız en ufak hataları çalarken onların yaptıkları en büyük hatalara göz yumuyordu. İkinci maçta bu hakem ile oynayamayacağımızı sarahatle söyledik. İsteğimizi esas itibarile kabul ettiler se de nizamnameleri müsait olmadığı için mecburen o hakemle ikinci oyunu oynadık. İkinci oyunumuz harikulâde idi. Oyuna tamamile hâkim dik, fakat aynı hakem bu sefer de öyle haksızlıklar yaptı ki galip gelecekken berabere kaldık. Takım 1,5 saat hâkim oynadı. Fakat biz arada yalnız Yunan takımı ile oynamadık, bir de hakem M. Daşef ile oynadık. Hele öyle bir an geldi ki kendimizi çıldıracağız zannettik. Avni tekme yedi bayıldı. Oyun kendi kendine durur gibi oldu, fakat Daşef Ef. düdük çalmıyor ve oyuna devam etmek için işaret ediyordu. Beride Avni yerde yatıyor, kale bomboş. Neden sonra çok dikkatli gözleri yerde yarı cansız yatan Avniyi gördü, lûtfen oyunu durdurdu ve zavallı Avniyi sahadan çıkardık. Nasıl anlatayım, oyun oyundan başka her şeye benziyordu, ve buna yegâne sebep hakemdi. Sanki bunlar yeitşmiyormuş gibi bir de antrenörleri topu patlattı. Ben kafileye riyaset eden idareci sıfatile şunu efkârı umumiyeye söylemek mecburiyetindeyim ki bu anlattığım şerait dahilinde netice den başka hiç bir netice alınamazdı, bu muhakkaktı ve bütün arkadaşlarım da bu fikirdedir.

Yunan muhteliti tekrar gelecek

Son dakikada gayet mevsuk bir membadan aldığımız habere göre Yunan muhteliti nisan nihayetinde veya mayıs bidayetinde şehrimize tekrar gelecektir.

Deşiktaşın Kros kontrisi

Dün Beşiktaş kulübü kendi koşucularına bir kros konteri yaptırmıştır.

Birlik maçları

İstanbul İdman birliği lik maçlarına dün de devam edildi.

İlk maçı İlerispor - Rami İdman yapmıştır. Birinci hafatym 2 - 1 İlerisporun galibiyetile bitti. İkinci haftaym da İlerispor ve Rami İdman birer gol attılar ve netice 2 - 3 İleri sporun galebesile neticelenmiştir. İleri sporun iki golünü kaptanı umumileri ve istikbalde Türkiyenin bihakkin iftihar edeceği bir sağ açık olacak olan Hayrullah olmuştur. İleri spor ve bilhassa Hayrullah çok iyi oynamıştır.

Lik maçları

Dün yapılan futbol birincilik müsabaklarının en şayanı dikkati Beşiktaş ve İstanbulspor kulüpleri arasında idi.

Hakem Adil Giray Bey, her iki takım gergin ve heyecanlı biri sinirle sahaya çıktılar. Şimdiye kadar hasımlarını büyük bir gol farkile yenen Beşiktaşın bu seneki en ciddî maçı bu idi. Oyun başladı. Birkaç orta hareketlerini müteakip top sağ iç Hakkıya geçti. Hakkı, bu pası sol iç Eşrefe verdi. Oyun büyük bir hareket kesbetti. Hakemin yerinde müdahaleleri sertliğe doğru giden oyunu tanzim ediyordu.

Beşiktaş oyuna hâkimdi. On ikinci dakikada Hakkının attığı bir şütü kaleci iade etti. Kale önünde bir kaç hareketten sonra Hakkı sıkı bir şütle ikinci sayıyı yaptı. Oyun birden bire İstanbulspor nısıf sahasına intikal etti. Birinci devre bu netice tebeddül etmeksizin ve her an gol olmak tehlikesi arzeden bir oyunla bitti. İkinci devrede İstanbulsporun büyük bir azimle oyuna başladığı görülüyordu. Fakat bugün Beşiktaş, kuvvetli hasmına karşı kombine ve seri bir oyunla mukabele ediyordu. Bu muntazam ve seri oyun sekizinci dakikada sağ açık Hayatinin yerinde bir sürüşünü müteakıp attığı şüt, top İstanbulspor ağlarına üçüncü defa olarak taktı. Aradan beş dakika geçmişti ki Hakkı yirmi metreden attığı bir serbest vuruş kale zaviyesinden girerek dördüncü sayıyı kaydetmişti. Oyun İstanbulsporun artık hüküm ve nüfuslarını temin edemiyeceği bir şekle girmişti. Maamafih bu dört gole rağmen İstanbulspor muhacimlerinin Beşiktaş muavin ve müdafileri önünde kırılan ve bunu takiben İstanbulspor sahasına intikal eden hücumları bozulmadı. Otuzuncu dakikada kaleci ile karşılaşan Hakkı topu merkez muhacim Şükrüye verdi. Şükrü günün en şık golü olan vole bir vuruşla beşinci, bir dakika sonra Hayatinin münferit bir hücumu ile altıncı ve iki dakika sonra gene Hayatinin yerinde aldığı bir pası sürerek kaleye indirmek suretile yaptığı yedinci gol olunca oyuna bir gevşeklik geldi. 40 mcı dakikada Beşiktaş kalesi önünde hakemin tesbit ettiği bir plâse vuruşla bu şeref sayısını kaydeyledi ve oyun 7 - 1 Beşiktaşın galebesile bitti.

İstanbulspor takımı 3 seneden beri bu kadar ehemmiyetli bir mağlûbiyete uğramış ve İstanbul şampiyonluğunu, ikinci ve üçüncülüğünü kazanan takımlara çok muvaffakıyetli neticeler almıştı.

Kadıköyde

Kadıköyünde yapılan maçlar da, Fener 2 inci takımı, Perayi 1 - 0, Galatasaray 2 inci takımı da Fener B. takımını 1 - 2 mağlûp etmişlerdir.

İkinci maç

Pazar günkü 1 - 4 gibi oldukça faik bir mağlûbiyetin oyuncular üzerindeki tesiri el'an zail olmamıştı. Bugün oyundan evvel alınması lâzımgelen tedbirlerin en mühim ve fa idelisi alınabilmişti. Bundan evvelki maçta olduğu gibi yalnız mânevî tesirler yapıp oyuncuların âsabını bozmaktan ziyade fennî cepheleri müta lea etmek düşünülmüştü. Bittabi bir maçtan evvel netice üzerine en fazla müessir olacak şey de bu idi. Beklerin, hafların, forvetlerin ne şekilde oynayacakları maçtan evvel gerek otelde, gerekse sahaya çıkarken soyunma odasında ve haftaymda izah edildi. Oynanacak oyun bu idi:

Bekler ve yan haflar her vaziyete göre açıklarla insaytları aralarında marke etmek için paylaşacaklar, forvetlerimiz ise (W) oyununu oynayacak. Bu suretle insaytlar geriye yardım mecburiyetinde kalacklar ve oyunda en mühim rolü oynayacaklar.

Oyuncularımızın yüzünde pazar günü olduğu gibi yalnız heyecandan bir sarartı yok, aynı zamanda azim ve yapacağını bilen bir insanın irade kuvveti de mevcut. Takım şöyle idi:

Avni

Mithat Bürhan

Reşat Nihayet Suphi

Rebii, Fikret, Zeki, Kemal, Muzaffer

Kaptan: Nihat

Hakem: M. Doşef

Yan hakemleri: Leblebi Mehmet ile Yunanlıların antrenörü. Saha pazar günkü kadar kalabalık. Topa onlar başladılar.

BİRİNCİ HAFTAYM

Yunanlıların tazyiki, hem de çok şiddetli bir tazyikı ile başladı, pazar galibiyetinin verdiği kuvvei manevi ye bu dakikalarda tesirini gösterivermişti. Yunanlılar, sağdan ve soldan kalemizi sarıverdiler. Cidden bilerek ve büyük bir azimle bir parça da sert oynayan müdafaamız bu akınları durdurdu ve top bize geçti ve derhal havadan değil yerden bir oyun başladı. Forvet hattımız bugün hakikaten iyi bir oyun oynayordu. Oyun başlayalı çok bir zaman olmamıştı ki onların kalesi de sarılmağa başladı ve Atina halkının çok sevdiği kaleci Yamalis bir kaç tehlike atlattı. Bilhassa Zekinin sağ ayağile attığı (Voledrayo) direği sıyırıp giden bir şüte baka kalmıştı. Yunanlılar oyunun bidayetinden itibaren topumuza itiraz ediyorlardı. Filhakika sahaya ufak ve çok şişmiş bir top çıkarmışlar. Hakem ise bizim daha nizamî olan topumuzu tercih etmişti. Buna da sebep bittabi çok şişkin bir topla havadan oyunu teshil etmekti. Halk ta mütemadiyen top için bağırıyordu. Nihayet antrenörleri taç hattında kaptığı topu deldi.

Yunanlılar bile:

(Senelerdenberi uğraşarak yaptığımız işi bu adam zirüzeber ediyordu) diyerek kızdıkları bu hareket üzerine takımımız itiraz etti. Hakem bu sefer gene birinci maçın oynandığı topumuzu kabul etti ve oyun tekrar başladı. Zaten sert başlayan bu maç bilhassa top meselesinden sonra büsbütün gerginleşmişti. Sol açığın güzel bir plâsesi kale direğimizin yanından avuta gitti. Fikretin bir şütünü Yunan kaleci yakaladı. Hakem aleyhimize birkaç tane olmayan ofsayt çaldı. Birinci devre müsavi bir şekilde, fakat bizim takımımızın da hasuurlu oyunu ile bitti, bu devrede takımın hiç bir oyuncusu aksama mıştı ve antrenörün anlattığı şekilde hareket edilmişti.

İKİNCİ HAFTAYM

Soyunma odasında gene oyunculara ne şekilde hareket edecekleri izah edilmişti. Takım aynı şekilde ikinci devreye çıktı.

İkinci devre birinciden daha sert, daha favllü ve daha gergin bir hava içinde başladı. Oyun müsavi, fakat top ekseriyetle yerde ve bizim oyuncularım ayağında. Oyunun en ağır kısmını yüklenen insaytlarımız bilhassa Kemal tamamile istenen şekilde oynuyor, fakat karşımıza bilhassa Malyonun iyi bir tutuşu bu hattın efektif bir şekil almasına mâni oluyor. On lar da arasıra topu havadan oynayarak kalemize iniyorlar. Fakat bilhassa, bugün şimdiye kadar bu derece iyi oynadığını hiç görmediğim Mithat her vaziyetet topa vurarak, bilhassa sağ açık Miyakis'e bir tek dribling yaptırmayarak bu akınları durduruyor. Yunanlılar, ikinci devreye çıkarken santreforlarını değiştirmişlerdi. Uzun boylu, çok atılgan bir oyuncu olan Mesaris bilhassa havadan gelen toplar için cidden tehlikeli bir hal almıştı. Sağ iç Dino (Olimpiyakosun İstanbulda oynayan sağ içi) ofsayt vaziyeinde bir top kapacaktı. Hakem ofsaydı çalmadı, Avni kaleden fırladı, on sekiz pas haricinde topa vurdu. Fakat yetişen Dino Avniyi çok hatalı şarje etti. Favl, Avni bayıldı. Yerine Ulvi kaleye geçti. Takımımız hâkim bir oyun oynayor. Fakat yukarıda da söylediğim surette kale önünde yahakem akını, icat ediverdiği ofsayt, favl bir düdükle, yahut Yunan beklerinin ekseriyetle hatalı kesişlerile neticeli bir şekil alamıyor. Bilhassa bu sırada Fikreti arkadan çarparak çizgi içinde yuvarladılar. Hakemde ses seda yok. Avni tekrar kaleye girdi, forvetlerimiz karşıki kale önünde on sekiz pas haricinde Zeki topu yakaladı, sol ayakla Yamalis'in sol tarafına hava köşeye plonjon bir şüt. Kaleci bakıyor: Gol. Bir - sıfır galip vaziyetteyiz, Yunan kalecisi Yamalis bu şütte tamamile contre - picd yakalanmış ve kıpırdamamıştı. Golümüz, fazla alkış toplamadı. Bu gol Yunan takımı için mukadder bir âkıbetti. Santr hafları, oyunun çok seri cereyanından yorulmuştu. Değiştirildi, derhal mukabil bir akın yaptılar, Sağ tarafımızın hafif bir tereddüdü sol açık Vasilis ortaladı Santreforun lâse bir kafa vuruşu Stadyum alkışla inledi. Yunanlıların berabere golü. Aradan bir kaç dakika geçmişti ki sağ açık gene hakemin çalmadığı bir ofsayttan topu kaptı, ortaladı, santreforun gene sıkı bir şütü: Yunanlıların galibiyet golü. Bu beş dakika içinde müdafaamızın iki ufak tereddüdünden cidden güzel istifade etmişlerdi. Reşat sakatlandı çıktı, yerine Cevat girdi. Bir parça sonra da Suphi çıktı, yerine Reşat girdi. Yunanlılar da müte madiyen oyuncu değiştiriyorlardı. Takımımızın şaşkınlığı uzun sürmedi. Bu sırada Avninin bir kaç güzel kurtarışını da görüyoruz. Forvetlerimiz akın yapıyor. Sol haf on sekiz pas içinde yetişemeyeceği ve Muzaffer in kapabileceği bir topu el ile yakaladı, hakem bu âşikâr penaltıyı çaldı. Bürhanın yerden sıkı bir şütü: Bizim beraberlik golümüz. Oyun mütevazin cereyan ederken iki mühim hâdiseden sonra bitti. Bunlardan biri Avninin bir kargaşalıktan fırlayan bir topu kurtarması, ikincisi de Rebiinin herkesi atlattıktan sonra topu yavaşça avuta atıvermesi. Yunan takımı muhakkak bir mağlûbiyetten kurtulmuş sevinç içinde sahadan çıkıyordu.

Bizim takım oyuna, daha doğrusu topun tarzı cereyanına daha fazla hâkimdi. Oyuncular antrenörün nasihatlerine hemen harfiyen riayet etmişlerdi.

Oruç ayı Başladı

(Başı 1 inci sahifede)

çalğılı yerler daha ilk geceden rağbet gördü. Naşit, Dümbüllü, Ferah, Millî ve saire gibi yerler dün gece başka bir manzara almışlardı. Darülbedayi de ramazan hazırlığı olarak, dün harıl harıl afiş yapıştırtıyordu:

Yalova türküsü, ilk besteli komedi Ramazanda temsil edilecek.

Ramazanda davul çalınmıyacağı hakkındaki haberler doğru değildir. Sahur vakitleri davul çalınacak ve iftar zamanlariyle imsak vakitleri top la ilân edilecektir. Deniz ve Kara nakil vasıtaları Ramazan münasebetiyle evkat tarifelerin de tadilât yapmışlardır. Büyük camiler öğle namazından itibaren gece saat 9 a kadar açık bulundurulacaktır.

Dün gece Beyazıt ve Sultan ahmet camileri mahya kurmuştur. Beyazıt camisi mahyasında "Hoş geldin" cümlesini yazmıştı.

Nediyorlar?

Antrenör Mister Fred Pegnem diyor ki:

İkinci maçta takımı ben yaptım ve oyunculara talimat verdim. Tamamile riayet ettiler. Kendilerine müteşekkirim. Türk takımı sahada tamamile vaziyete hâkimdi. Yunanlılar için 2 - 2 berabere kalmak oyunun tarzı cereyanı itibarile onlar için muvaffakıyettir. Yunanlılar teknik ve sür'at itibarile Türkler derecesinde değil, hattâ çok aşağıdır.

* * *

İkinci maçın kaptanı Nihat Bey diyor ki:

Birinci maçı kaybetmemizin başlıca âmilleri deniz yorgunluğu, ve bilhassa hakemin oyunu bozmuş olmasıdır. Maamafih birinci maçı kaybederdik, fakat ikinci oyun da bizimdi. Yunanlılar iki sene sonra bizi sporda tamamile geçeceklerdir. Çünkü onlar sorcularına veriyorlar ve istiyorlar, biz sporculara bir şey vermiyoruz, fakat çok şey istiyoruz.

* * *

Yunan kalecisi Yamalis diyor ki:

İkinci maçta fevkalâde güzel oynadınız, denebilirdi ki birinci maçta sahaya çıkan takımla ikinci maçtaki aynı takım değildir.

* * *

Maçtan sonra derhal otobüslerle Pirede bekleyen Ege vapuruna geldik. Otelimizin önünde yüzlerce kişi bizi alkışlayordu.

Vapura Panathinaikos, Enosis, Olimpiyakos klübünün reisleri birçok sporcularla beraber çok dar olan vakte rağmen teşyie gelebilmişlerdi. Kafilemizin her ferdi Yunan sporcularından gördükleri hüsnü kabule ve centilmenliğe karşı cidden müteşekkirdirler.

MİZAH

İstical

Kadınlar birliğinde bir müderris konferans veriyormuş. Konferansçı bir melekette erkeklerin kadınlardan yarı yarıya fazla olduğunu söyledikten sonra lâtife olsun diye kadın samilerine demiş ki:

Kadınlar için ne âlâ şey! Değil mi hanımefendiler?

Herkes gülüşmüş. Fakat kadın samiler arasında lâtifeden hiç hoşlanmayan, ciddî mizaçlı, çirkin ve yaşlı bir kız, canı sıkılarak gürültü ile yerinden kalkmış ve salonu terketmek için kapıya doğru yürüyünce, konferansı bir saniye şaşırmış ve sonra kızın arkasından bağırmış:

— Hanımefendi, hanımefendi, o kadar isticale lüzum yok..

Hacı

Eskiden, arap harfleri zamanında hacılardan müslüman olanların "hacı,, lâkapları «Ha» ile, gayrimüslimlerin de «He» ile yazılırdı. Bunun mutaassıp bir nüfus memuru tarafından müslümanla kâfiri birbirine benzetmemek için böyle yapıldığı ve o zamandan beri lâtin harflerine kadar böylece devam ettiği mütevatirdir.

Bir gün rum hacinin birinin resmî dairelerden birinde işi çıkmış. Kâtip "Hacı,, kelimesini «He» ile yazınca rum hacı sormuş:

— Yahu sizinki de hacılık, bizimki de.. Maksat hac değil mi? Öyle ise benim ismimi ne diye «He» ile yazıyorsun.

Nüfus memuru hazır cevap bir adammış. Demiş ki:

— Azizim, sizin kâbe bizimkinden yakındır. "He,, hecesi hafif, «Ha» hecesi sakildir. Hafif yakını, sakil de uzağı ifade eder de onun için böyle yazıyorum.

Karışık vaziyet

Adamın biri intihar kasdile kendini denizeattı ve sandalcılar gördüler, güç hal ile kurtarıp evine gönderdiler. Orada polisler niçin intihar ettiğini sordular. Adamcağız şu cevabı verdi:

— Bir vakitler dul bir kadınla evlendim. Bu kadının on sekiz yaşında bir kızı vardı. Babam da ara sıra evimize gelip giderdi. Yavaş yavaş babam karımın kızına çıldırasıya âşık oldu. Beni karımla boşattıktan sonra kızı ile evlendi. Bu suretle babam damadım oluyordu. Övey kızım da babamın karısı olduğu için annem sayılırdı. Az zaman sonra karımın bir çocuğu oldu. Bu çocuk babamın kayın biraderi ve ayni zamanda da benim amcam oluyordu. Babamın karısı benim gelinimdi. Onun da bir çocuğu oldu. Bu çocuk da benim hem kardeşim, hem torunum oluyordu. Bu suretle karım da büyük annem sayılabilirdi. Çünkü kızı babamın karısı idi. Büyük annemin kocası olduğum için, babam da büyük babam olmuştu. Bu karışık vaziyetten o kadar sıkıldım ki, kendimi öldürmeğe karar verdim.

Saç oyunu

Saçı dökülen bir zat eczaneye girdi ve saçlarını kuvvetlendirecek bir su istedi. Kendisine bir şişe uzattılar. Müşteri sordu:

— Bu suyun tesiri olur mu, dersiniz?

— Elbette! Geçenlerde başında birtek saçı olmıyan bir zate de bu şişeden göndermiştik. Ertesi gün fotorayı gördüğü zaman, saçlarını yoldu.

Hitler'in cevabı

BERLİN, 8. A. A. — Hitler cevabını bu akşam yahut yarın sabah bildiriceğini haber vermiştir.

Kadıköy

Süreyya sinemasında

Bugünden itibaren

Aşk geceleri

Marie Belle tarafından

Ramazan geceleri daima iki film irae edilecektir.

BUGÜN AKŞAM

saat 21,30 da

İstanbul Belediyesi

İş adamı Şehir Tiyatrosu

Yazan: O. Mirbeau.

Tercüme E.: Reşat Nuri

Yakında: Eninde Sonunda.

Raşit Rıza Tiyatrosu

(Şehzade Başında)

10 Kânunsani Pazar günü akşam 21,30 da Resmi Kuşadı

Acemi Çaylaklar

Komedi 3 P. Nakleden H.Suat B.

Pazartesi akşam

Beşte Gelen

Fiatlar 100-60 mevki mahsus 125 kuruştur

Perşembe günleri 14,30 da ve cuma günleri 11 de tenzilâtlı talebe ve muallimlere matine, fiatlar 30-50 kuruştur.

KAKAO
ŞEKERLİ
MELBA
EYİ KOKULU LEZİZ
NEFİS ve KUVETLİDİR

Faydalı bir unsuru gıdaidir

Melba çikolata fabrikası

Millî Türk Sanayii himaye husu sunda hükûmetin şayanı takdir teşebbüsatından cesaret alan ve terakkiyatı sınaiyeyi takip eden fabrikamız, muhterem müşterilerini memnun etmek emelile mevcut zen gin ve müteaddit çeşitlerine ilâveten en âlâ kakao çekirdeği ile Alpullu fabrikasının birinci nevi şekerlerinden imal edilmiş

Şekerli melba
KAKAOSU'nu

Piyasaya çıkmıştır. Vücudü beşe ne nafi, anasırı gıdaiyeyi muhtevi olan şeekrli Melba kakaosunun lezzeti nefis, kokusu lâtif ve fiatı ehvendir.

Şekenli Melba kakaosu, kış mevsiminde alınması tavsiye olunur. Bil hassa çocukların sabah mektebe git mezden evvel ve akşam mektepten geldikten sonra bir fincan şekerli Melba kakaosu içtikleri takdirde vücutlarını şen, sağlam ve sıcak tutarlar. Her taraftan tavsiye ve istimali tercih edilen Melba şekerli ka kaosunu bilûmum şekercilerle bakkaliye mağazalarında arayınız.

İzmir Belediyesinden:

Karşıyakaya isale edilecek suların şartnamei fenniyesine tevfikan plân, proje ve keşifnamelerinin tanzimi müsabakaya vaz edilmiştir. Proje ücreti olarak birinciye 4000 ve ikinciye 1000 lira verilecektir. Müsabakaya iştirak edeceklerin yüksek mühendis mektebi diplomasını haiz bulunmaları şarttır. Müsabaka 1-1-932 tarihinden başlamak üzere müddeti beş aydır. Şartnamei fennilerin musaddak suretleri on lira mukabilinde verilir. (13)

Nafia Vekâletinden:

190 adet meşe köprü traversi pazarlık suretile mübayaa edilecektir. Pazarlık 16-1-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında yapılacaktır.

Pazarlığa iştirak edeceklerin altmış liralık teminatı muvakkate ve Ticaret Odası vesikasile birlikte ayni gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Teminat olarak komisyona nakit itası caiz değildir. Talipler şartnameyi görmek üzere Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme dairesine, İstanbulda Haydarpaşa inşaat tesellüm ve muayene memurluğuna müracaat edebilirler. (4663)

Istanbul Sıhhi Müesseseler mubayaa komisyonu Riyasetinden:

Akliye ve asabiye hastanesi için lüzumu olan 116 kalem tıbbî ecza olbaptaki listesinde yazılı miktar ve evsafta olmak üzere 12-1-932 salı günü saat 14 te pazarlık suretile satın alınacaktır. Taliplerin ve fazla izahat almak istiyenlerin mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (81)

Ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarı Umumî müdürlüğünden:

Sandıklık 750 metro mik'abı

Sandılık kereste kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhale 19-1-932 salı günü saat 11 dedir. Taliplerin şartnameyi almak üzere Mübayaat komisyonu kitabetine müracaatları. (4690)

Adana Yedinci Daire Su işleri Müdürlüğünden:

Tarsus kazası dahilinde Karabucak deniz kanalı ameliyatının bedeli keşfi olan 64312 lira 50 kuruş mukabilinde ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılarak 932 senesi kânunusanisinin on dokuzuncu salı günü zavalî saat on beşte Mersin vilâyeti hükûmet dairesinde ihalesi icra kılınacağından taliplerin % 7,5 teminatlarile nümunesine göre teklifnamesini ve şartnamesinde yazılı vesaiki havi kapalı zarflarını mezkûr saatte komisyonu mahsusuna tevdi etmeleri ve lâzım gelen izahatı ameliyat mahallinde vermek üzere pazar ve perşembe günleri saat on dörtte ve mukavele ve şartname ve fennî evrâkını görmek üzere her gün Adanada Su İşleri dairesine müracaatları ilân olunur. (1)

Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Altı bin metre yerli haki yazlık kumaş kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 24-2-932 tarihine müsadif pazar günü saat on altıda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminatlarile beraber Gedikpaşadaki Komisyonu muza müracaatları. (16)

Tasarruf haftası sizin için bir başlangıç olsun:

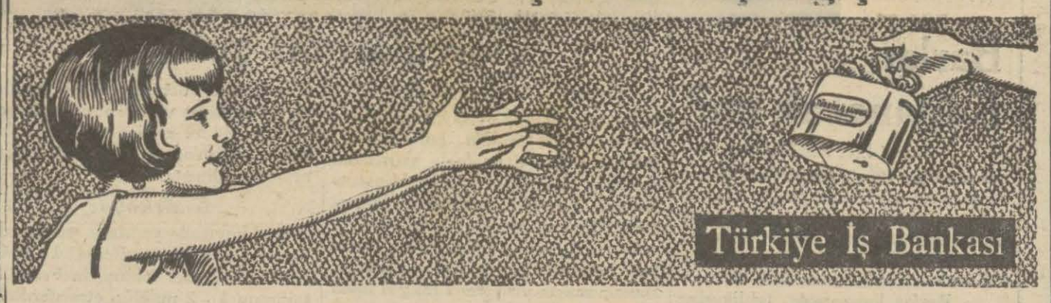

Siz de Bir Kumbara Alınız!..

Resmî İlânlar Türk Lt. Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar edenbütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Hayal değil hakikat!

KISMET GİŞESİ

İsabet hususunda diğer gişelerin daima fevkinde olduğunu müteaddit defalar ayni gazete ile ilân etmiştim. Bu kere de Yılbaşı piyangosunun 400,000 liralık büyük ikramiyesi serisile beraber çapa markalı biletlerime isabet etmiş yirmibeş aile memnun edilmiştir.

Muhterem ehalimizin yeni tertip biletlerini gişemizden almalarını tavsiye ederim.

Karaköyde tramvay tevakkuf mahalli karşısında tütüncü ve tayyare piyango bayii: Harp malûllerinden Halil Hilmi

Telefon: Beyoğlu 4525

Hudut ve sahiller Sıhhat Umum müdürlüğünden:

Alenî münakasaya vazedilip talip zuhur etmiyen Ankara motörünün tamiri 18 K.sani 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte pazarlıkla icra olunacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Galatada Kara Mustafapaşa sokağında İstanbul Limanı Sahil sıhhiye merkezi Levazım memurluğuna, ve pazarlığa iştirak edeceklerin de yevmi mezkûrda merkezde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. (93)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Bakır lokomotif ocakları ve teferruatının kapalı zarfla münakasası 6 Şubat 932 cumartesi günü saat 15 te Ankarada İdare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde yirmi beşer lira mukabilinde satılan şartnamelerde yazılıdır. (42)

Jandarma Satın Alma Komisyonundan:

Yirmi bin takım kısa kol ve bacak mamul çamaşır kapalı zarf la satın alınacaktır. İhalesi 24-1-932 tarihine müsadif pazar günü saat on bire kadar yapılacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr günün muayyen saatine kadar teminatlarile beraber Gedik paşada komisyonumuza müracaatları. (15)

Istanbul Deniz Levazımı Satınalma Komisyonundan:

Ton
2000 Rekompoze Maden kömürü kapalı zarf usulile münakasası: 31-2. Kânun 932 pazar günü saat 10,5 ta

Yukarıda cins ve miktarı yazılı kömürün hizasındaki gün ve saatinde kapalı .zarf usulile münakasası icra olunacağından şartnamesini görmek üzere her gün ve talip olanların münakasa gün ve saatinde muvakkat teminatlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazımı Satınalma Komisyonuna müracaatları. (75)

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*
Telefon: 24310 - 24318 - 24319

3 üncü Kolordu ilânları

Ordu sıhhiye ihtiyacı için bir takım seyyar baktiryoloji lâboratuvarı kapalı zarf usulile 25-1-932 tarih pazartesi günü saat 14,30 da ihalesi icra olunacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (5) (9)

* * *

Ordu sıhhiye ihtiyacı için memlu sıhhiye arka çantasından 356 adet kapalı zarfla 25-1-932 tarih pazartesi günü saat 16,30 da ihalesi icra olunacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (3) (7)

* * *

Ordu sıhhiye ihtiyacı için ikmal ettirilecek harp paketlerine lüzum olan 8 kalem malzeme kapalı zarf usulile 25-1-932 tarih ve pazartesi günü saat 16 da ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (6) (10)

* * *

Ordu sıhhiye ihtiyacı için 66 kalem diş alât ve edevatı kapalı zarf usulile 25-1-932 pazartesi günü saat 15,30 da ihalesi icra kılınacaktır. Talipleri şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teklif mektuplarile birlikte vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (4) (8)

* * *

İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar cihetindeki kıt'alar ve müessesata ve mekteplerin erzak ve yem nakliyatı pazarlıkla 9-1-932 cumartesi günü saat 4 te ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (18) (95)

MAMA
Dr. Hakkı Şinasi
Yavrunuzun en sıhhî gıdasıdır.

ÖKSİMANTOL
ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ
HASTALIKLARINA KARŞI

Beş Hasta var!

Etem İzzet **Beyin yeni ve son romanı kitap halinde çıktı. Bütün kitapçılarda vardır. Ciltli 200, ciltsiz 175 kuruş. Tevzi merkezi Suhulet kitaphanesi..**

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu : 4887

DARÜTTALİM HEYETİ

Türkiye ses birincisi HİKMET RIZA Hanımın iştirakile
RAMAZAN GECELERİ
Veznecilerde DARÜTTALİM salonunda çalacaktır

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
11. ci tertip 6. cı keşide
11 Kânunusani 1932 dedir.
Büyük ikramiye
200.000 Liradır.
Ayrıca: 50.000, 40.000, 25.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyeler ve 100,000 Liralık bir mükâfat vardır.

Muallim Mubahat Bey tarafından
Tercüme edilen Amelî Hayat Alimi
(HERBERT N. GASSON) 'un
İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ
Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.
Bütün İş adamlarına tavsiye ederiz.
Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası.

İLÂN

Ramazan münasebetiyle 39 ve 40 numaralı katarlar 9-10 ikinci kânun 1932 tarihinden itibaren Bayramın üçüncü gününe kadar (dahil) Yeşilköyle İstanbul arasında ve mütekabilen her gün seyrü sefer edeceklerdir.

Bu katarlar Yenimahallede bir dakika tevakkuf edeceklerdir.

İstanbul, 7 İkinci Kânun 1932.
MÜDİRİYET

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398. Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

Doktor
Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanma bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
(EGE) 12 Kânunsani Salı II de Galata Rıhtımından kalkar.

SADIK ZADE
Biraderler vapurları
Karadeniz Postası
Sakarya
vapuru 10 Kânunusani
Pazar
günü akşam saat 17 de Sirkeci Rıhtımından hareketle, (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon Rize ve (Hope) ye azimet ve ayni iskelelerle Görele ve Ünyeye uğrayarak avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acenteliğine müracaat. Tel. 22134.

Dr. HORHORUNİ
Zöhreviye ve bevliye tedavihanesi: Sabahdan akşama kadar. Beyoğlu Tarlabaşı, Taksim Zambak Sok. No. 41.

MİLLİYET MATBAASI